

MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
EFFECTUADA AL CARRER DE L'ARC DEL TEATRE, 4-6 /
CARRER DE GUÀRDIA, 15 / CARRER DE LANCASTER,
22-24. DISTRICTE DE CIUTAT VELLA. BARCELONA

Codi MHCB 049/07

Data intervenció: 27 d'agost - 28 de setembre del 2007

Esther Medina Guerrero

Mataró, Juny del 2008

Arqueòloga Directora de la
intervenció:

ESTHER MEDINA GUERRERO

Gestió de la intervenció:

ATICS SL

Mataró, Juny del 2008

ÍNDEX

1. FITXA TÈCNICA

2. INTRODUCCIÓ

3. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC

4. NOTÍCIES HISTÒRIQUES I INTERVENCIIONS ANTERIORS

5. METODOLOGIA

6. DESCRIPCIÓ DE LES TROBALLES

7. CONCLUSIONS

8. BIBLIOGRAFIA

9. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

10. MATERIALS MOBLES

10.1. Inventari

10.2. Dibuix

10.3. Estudi

11. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

11.1. Documentació fotogràfica

11.2. Documentació planimètrica

1. FITXA TÈCNICA

NOM DE LA INTERVENCIÓ	Arc del Teatre, 4-6/ Guàrdia, 15/ Lancaster, 22-24
UBICACIÓ	Barri del Raval. Districte de Ciutat Vella Barcelona
COORDENADES UTM	X: 431067/431106 Y: 4581202/4581265 Z: 4, 8 m.s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control i/o excavació
DATES D'INTERVENCIÓ	27 d'agost - 28 de setembre del 2007
PROMOTOR	Grupo Sastre Promociones S.L.
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Esther Medina Guerrero Tractament gràfic: José Ignacio Jiménez Inventari: Iñaki Moreno, Alessandro Ravotto Dibuix material: Daria Calpena Arqueòloga: Meritxell Nasarre

2. INTRODUCCIÓ

La present memòria recull els resultats de la intervenció arqueològica efectuada a dos solars situats al carrer Arc del Teatre (el primer a les finques 12 i 14 i el segon a la parcel·la número 6), durant el mes de setembre del 2007 a través de l'empresa ATICS, S.L., Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric, sota la direcció tècnica i científica de l'arqueòloga Esther Medina i Guerrero i amb la supervisió del Museu d'Història de Barcelona de l'Institut de Cultura de Barcelona.

Els treballs d'intervenció arqueològica van estar motivats pel projecte de construcció d'un edifici de nova planta i tres plantes soterrani, obra que promou el Grup Sastre, S.A.

La zona afectada per l'actuació s'inclou en una Zona d'Interès Arqueològic, motiu pel qual es proposà, com a primera fase d'actuació, la realització de rases de sondeig amb la finalitat d'avaluar l'estratigrafia i potència de les restes arqueològiques conservades al subsòl. Aquesta tasca es realitzà entre els dies 3 i 20 de setembre del 2007.

Els motius d'aquesta intervenció, tal com s'expliquen en el Projecte d'Intervenció Arqueològica del Museu d'Història de la Ciutat, venen donats per la importància que pot tenir l'estudi del subsòl en aquest indret, ja que es troba relacionat amb l'evolució històrica de la ciutat de Barcelona. Els objectius de la present intervenció arqueològica s'han centrat en les expectatives informatives que ofereix la zona:

- Es troba al *suburbium* de la ciutat romana de Barcino
- És a prop de la muralla medieval de la Rambla i de les Reials Drassanes.
- És en una zona urbanitzada des d'època medieval, corresponent al vial de sortida des del Portal de Trentaclaus en direcció a Montjuïc.

- Està inclòs dins el recinte emmurallat construït en època medieval.

Aquest treball no ha tingut com a únic propòsit la recopilació de nova informació, atès que per a acumular coneixement no n'hi ha prou amb la descripció fenomenològica de les dades recuperades. Per tal d'aconseguir un coneixement històric objectiu caldria comptar amb hipòtesis inicials contrastables amb metodologies específiques. Això permetria redimensionar l'univers material de les societats que generen els artefactes i les estructures que produeixen, o el que és el mateix; faria possible superar la fenomenologia artefactual, que és sovint l'únic objectiu d'aquest tipus d'investigació.

Independentment del moment en el procés de treball en què han sorgit, hem comptat amb diferents hipòtesis de treball:

- Localitzar físicament l'estany del Cagalell, esmentat en nombroses ocasions a la documentació escrita d'època medieval, malgrat que sense constància arqueològica del fenomen. Si s'escau, detectar diferents usos del sòl i d'explotació agrària relacionada o no amb aquest accident geogràfic.
- Contribuir al mapa de l'ocupació medieval del sector, moment per al qual s'ha establert un patró d'hàbitat dispers.
- Observar l'impacte econòmic i territorial d'una zona propera a una important via de comunicació cap a la Barcelona romana i medieval.
- Analitzar l'espai rural i urbà en època romana.
- Aportar noves dades paleoambientals de la Barcelona romana i medieval per entendre la dinàmica estratigràfica documentada.
- Concretar la fondària en què apareix el Cagalell prehistòric i considerar la relació que té amb els vestigis arqueològics pertanyents a aquest moment. Oferir nous models d'hàbitat prehistòric relacionats amb l'antic estany.

El projecte d'obra es va materialitzar en 2 rases de grans dimensions localitzades a l'espai disponible abans de l'execució de l'obra; els terrenys situats als números 6, 12 i 14 del carrer Arc del Teatre. El projecte es troba en una fase molt

preliminar, raó per la qual només hi ha dos solars corresponents a 3 immobles enderrocats. La resta de la zona encara és ocupada per edificis.

La rasa 1 es trobava situada a la vorera NO del carrer Arc del Teatre, als números 12 i 14. Presenta unes dimensions de 9 metres de longitud, 2,5 metres d'amplada i entre els 4, 70 i 4 metres de fondària. La rasa 2 es troba

localitzada al número 6 del mateix carrer, amb unes dimensions de 16, 30 metres de longitud, 2, 30 metres d'amplada i una fondària d'uns 5 metres.

3. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC

La comarca del Barcelonès, comprèn el territori existent entre la Mediterrània i la Serralada Litoral, en el tram conegut com a Collserola i delimitat pels rius Llobregat i Besòs. Des del punt de vista morfològic s'aprecien dues grans unitats, la Serralada de Collserola i el Pla de Barcelona.

A la Serra de Collserola hi trobem una formació de *horst*¹ compostat per materials granítics i esquistosos, limitat al Nord pel Vallès (Sector central de la Depressió Prelitoral), a Llevant amb el Turó de Roquetes (Besòs), al Sud el Turó de Valldaura i a l'Oest pel Llobregat.

El Pla es troba obert a mar i limitat per la Serralada Litoral i a migjorn per la falla que segueix ran de mar des del Garraf i el turó de Montjuïc fins al Turó de Montgat, més enllà del Besòs. La falla, originada al moment de la fractura del Massís Català - balear, va dibuixar el que a grans trets, havia de ser la costa catalana. En el Terciari, predominen les formacions miocèniques i pliocèniques, situades damunt del sòcol paleozoic en el que sedimentaren dipòsits marins del qual son testimonis una sèrie de petits i suaus turons (dels Ollers, del Tàber, de les Falzies, de la Bota).

La falla es fa visible al Pla ja que si des de Collserola els dipòsits baixen d'una manera continuada, suau i regular, al punt de contacte entre Ciutat Vella i l'Eixample es produeix una ruptura amb la presència d'un salt d'uns 20 metres, clarament visible en la morfologia urbana (les baixades de Jonqueres, de la Via Laietana, els carrers d'Estruc, de les Moles o de Jovellanos). Aquest salt fou aprofitat per la defensa de la ciutat situant-hi les muralles o a nivell econòmic, explotat amb la ubicació de diversos molins a la zona coneguda com de les moles (actual carrer de les Moles).

De l'esglaó cap a mar hi ha un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes dels rius veïnals i el corrent litoral. En aquest sector del pla es formaren maresmes i estanyols que ja no existeixen a

¹ Bloc de l'escorça terrestre elevat entre fosses tectòniques i delimitat per falles.

l'actualitat per la reculada del mar i com a conseqüència d'una intensa urbanització. Malgrat això, molts d'ells han continuat vius en els topònims de la ciutat: Banyols a la marina de Provençals, la Llavineria al Portal Nou, la Llacuna i la Llanera al Llobregat o l'estany del Cagalell a la zona del Port.

Entre Montjuïc i el Mont Tàber, aprofitant aquesta depressió existent durant tot el Quaternari, s'instal·là un complex lacustre conegut fins a època baixmedieval amb el nom del Cagalell. Probablement, el Cagalell es formà després de la darrera fase glacial, fa uns 15.000 anys, amb la conseqüent elevació del nivell del mar, en el moment en què una barra de sorra litoral (sota l'actual monument de Colom) tancà la badia que s'havia format entre Montjuïc i el Mont Tàber (Ventayol, 1999; 2002).

En aquesta maresma es dipositaren llots argilosos de color gris o negre, degut a l'abundant matèria orgànica vegetal. Aquests sediments se situen actualment entre els 7-15 metres de profunditat. Al pantà hi desembocaven diverses rieres que creuaven el pla de la ciutat: rieres de Valldonzella, de Magòria i de la Creu d'en Malla. Probablement també fou desviat al Cagalell la de Collserola, que és més avall, la de la Rambla. Amb el temps, els mateixos rierols i l'acció antròpica foren reomplint la maresma, raó per la qual ja no figura en els primers plànols de la ciutat, del segle XVI (Ventayol, 1999; 2002).

Litològicament el material quaternari es pot dividir en dues unitats. Per una banda hi ha la plataforma superior, que s'inicia des del peu de la Serralada del Tibidabo i baixa fins al mar. Es troba molt afectada per l'acció dels torrents, és on s'assenta la ciutat, sobre tot el sector antic. El substrat presenta argiles i sorres grogues pliocèniques damunt de les quals trobem els derrubis quaternaris molt potents, graves anguloses dins d'una matriu d'argiles vermelles que provenen de la zona del Tibidabo per aportacions torrencials (Palet, 1994).

D'altra banda, hi ha la plataforma baixa, que va del graó o talús erosiu de 20 o 30 metres de desnivell fins a la línia de costa. Està constituït per la formació de les terrasses i deltes dels rius Llobregat i Besòs (Palet, 1994).

L'acció sedimentària de la plataforma presenta una sèrie de característiques que ha permès definir-la com un procés cíclic. Sembla que allà, on l'efecte dels torrents no ha estat tan violent, es poden diferenciar tres nivells que es superposen quasi sempre en el mateix ordre i que es repeteix cíclicament unes tres vegades, és per aquest motiu que se'l coneix com "tricycle" (Palet, 1994; Ventayol, 2002). Aquests nivells són de baix a dalt:

- argiles vermelles de procedència col·luvial i que seria la conseqüència d'un sòl format en condicions de clima semblant al de les regions tropicals humides, és a dir, una fase humida i una altra de seca.
- llims groguencs d'origen eòlic, *loess*, i que sembla que es formarien amb un clima sec i fred.
- per últim, trobem el torturà, aquestes crostes calcàries s'haurien format en períodes de transició entre els dos climes anteriors, és a dir, més humit que durant el *loess* perquè hi hagués circulació de carbonat càlcic, però més càlid que el primer nivell, per tal que s'evaporés l'aigua.

En aquests nivells anirien incidint els diferents torrents i rieres, encaixant-se i produint formacions al·luvials i col·luvials de llims i argiles poc consolidades, la qual cosa explicaria l'aparició esporàdica de llengües de còdols i graves que trenca aquest cicle.

A través d'una comunicació personal de S. Riera, coneixem la seva opinió sobre la seqüència pertanyent al Raval sud. A grans trets, per sota de l'ocupació medieval i moderna, caracteritzada per un farciment antròpic d'argiles sorrenques amb grava heteromètrica i restes de material constructiu, es pot constatar una capa de consistència mitjana d'argila llimosa marró, localment verdosa, amb restes de gasteròpodes i intercalacions sorrenques. Una observació detallada d'aquest estrat revela l'aparició de carbons, element que indicaria una presència antròpica. Es tracta d'un sediment format com a conseqüència de les pluges, un factor que provocaria petites inundacions de tipus estacional. L'esmentat fenomen es documenta entre 4 i 7 metres de fondària. Fins a la cota de 9 metres apareixen sorres i llims que tenen el seu origen en un conus de dejecció coalescent, procedent dels relleus

muntanyosos adjacents al pla, Montjuïc inclòs. El conus s'hauria originat sota un règim pluviomètric torrencial, en un clima càlid i humit (Ventayol, 2002).

A continuació apareix el Cagalell prehistòric a través d'una capa d'argila llimosa de color gris i negra amb intercalacions sorrenques, restes de gasteròpodes i de matèria orgànica negra, localment en forma vegetal. Aquest estrat es documenta a partir dels 9 metres de fondària.

A nivell geogràfic, el carrer de l'Arc del Teatre es troba situat a l'extrem meridional del barri del Raval, limitat a la banda occidental pel Paral·lel, les rondes de Sant Pau i Sant Antoni, i al sud pel passeig Colom.

El terme municipal de Barcelona arriba a una extensió de 1.754.900 h i s'estén a la costa mediterrània en una plana de 5 Km d'amplada limitada al NW per la Serra de Collserola (que culmina a 512 metres amb el Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs.

La funció de capital de la ciutat de Barcelona ha estat afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció Nord - Sud la Catalunya central (el Llobregat i l'eix dels rius Besòs - Congost -Ter) i que accedeixen a la ciutat a través del congost de Martorell el primer i del coll de Finestrelles, sota el turó de Montcada, el segon.

Les rieres i torrents han tingut una especial incidència en la configuració de la xarxa viària i en l'estructuració del territori de Barcelona. El caràcter torrencial d'aquests cursos fluvials ha afavorit el seu aprofitament com a vies de comunicació (Palet, 1994). En aquest context, hi ha en el Pla de Barcelona un tipus d'arenys, o llit de riera, sobreelvat sorgit com a conseqüència de la protecció amb tàpies i terraplens del llit fluvial, per tal d'evitar que s'obri en braços divergents. És el cas de la Rambla, que es correspon amb el curs inferior de la riera d'en Malla (Palet, 1994), que probablement devia exercir la seva influència sobre els terrenys adjacents, com és el cas del carrer Arc del Teatre, punt de la present intervenció arqueològica.

Un altre aspecte relacionat amb la xarxa hidrogràfica de Barcelona és que el subsòl de la ciutat constitueix la seu de nombrosos aqüífers, algun d'ells molt important, des del punt de vista del subministrament històric d'aigua a la ciutat. Vinculat amb l'àrea de la present intervenció cal tenir en compte el material que propicia la formació d'aqüífers. En aquest cas es tracta d'argiles vermelles quaternàries pròpies del Pla, que constitueixen un dipòsit impermeable de gran entitat. No obstant, aquestes argiles intercalades amb grava i nivells de grava de pissarra no són adequades per a la formació d'aqüífers. Sembla que aquesta circumstància s'ha posat de manifest en les obres d'excavació del Teatre del Liceu (Ventayol, 2002).

Val a dir, que la major part de la recàrrega dels aqüífers del pla central de la ciutat provenen de pèrdues en la xarxa d'abastiment d'aigües, un factor d'origen antròpic. En aquest sentit, la posició del nivell freàtic no ha estat constant al llarg del temps. Com a prova d'això, cal tenir en consideració que els pous medievals i moderns localitzats en el pla eren artesianes, és a dir que quan un pou perforava l'aqüífer, l'aigua brollava a la superfície sense necessitat de bombeig. Actualment les causes d'aquestes oscil·lacions i de la salinització de les aigües subterrànies cal buscar-les en la progressiva industrialització i la sobreexplotació dels aqüífers existents.

4. NOTÍCIES HISTÒRIQUES I INTERVENCIONS ANTERIORS

Els carrers d'Arc del Teatre, Guàrdia i Lancaster es troben situats a l'extrem meridional del barri del Raval, un dels darrers sectors del nucli antic de la ciutat que, juntament amb la Rambla, varen començar a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins del tercer recinte fortificat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

Les primeres dades relatives a algun tipus d'establiment humà a la zona s'adscriuen al Neolític Antic i roman fins ben entrat el II mil·lenni, en ple Bronze Inicial, tal com ho semblen demostrar les restes arqueològiques trobades a la caserna de Sant Pau del Camp. Molt a prop, es van documentar acumulacions de pedres dins d'estrats prehistòrics i alguns retalls identificats com sitges. Les poques ceràmiques recuperades van permetre ubicar cronològicament el jaciment dins del Campaniforme. Hi ha altres restes disperses a la zona (Illa Robadors, Carrer Reina Amàlia, Carrer Riereta), atribuïbles al Bronze Inicial, conegudes a través de petites estructures domèstiques, habitualment en un precari estat de conservació.

Aquest barri situat a ponent de la Rambla, va ser durant molts segles un conjunt principalment de caràcter rural d'horts, camins i rieres, i lentament incorporà els carrers que inicialment foren les principals vies de comunicació a la ciutat de Barcelona per la banda de ponent.

El progressiu creixement urbanístic de la ciutat emmurallada obligà ja en època medieval -segle XIII- a construir un altre circuit de muralles que tenia com a límit la Rambla. Aquesta nova línia no inclogué dins els seus murs la futura zona del Raval, però sí que determinà el seu ús i caràcter. En aquest moment s'intentà utilitzar el Raval com a espai per a desplaçar tots aquells oficis o activitats que dins la ciutat emmurallada podien ser desagradables (prostitució, feines sorolloses, hospitals, cases de misericòrdia i de caritat, presons, convents de les noves ordres contrareformistes). Més endavant, en els segles XIX i XX, es convertirà en un centre d'activitat fabril. De la rellevància que prengué la zona en època medieval n'és testimoni el fet que només un segle

més tard, a finals del segle XIV, Barcelona eixampla el seu recinte emmurallat per incloure-hi el Raval.

L'expansió comercial i militar vers la Mediterrània va fer augmentar la riquesa de la ciutat (fins arribar a ser una de les primeres potències marítimes de la Mediterrània). Una de les conseqüències d'aquest creixement fou la construcció de les Drassanes a finals del segle XIII.

Aquesta riquesa també comportà un creixement demogràfic que incidí sobre la necessitat de la construcció d'una nova muralla. Al llarg del regnat de Pere III el Cerimoniós (s'inicià la seva construcció el 1359), es van aixecar les muralles que configuraren territorialment el Raval. Les drassanes, fora del recinte, tenien les seves pròpies defenses. El perímetre emmurallat serà de 6.240 metres amb una extensió de 218 hectàrees, de les quals dues cinquenes parts corresponen al Raval.

El 1348 la pesta negra arriba a Barcelona i un seguit d'epidèmies posteriors provocaren un alta mortalitat dels seus habitants. La misèria va fer aflorar les tensions socials: al camp amb la revolta dels pagesos de remença contra els senyors feudals i, a l'interior de la ciutat, es succeiran els enfrontaments entre les famílies riques que monopolitzaven el govern de la ciutat (agrupats als voltants del "partit" de la Biga) amb la resta de sectors de la ciutat, artesans, mercaders,... (també amb la seva organització: la Busca).

A partir de finals del segle XV, la crisi es generalitzà a tota la Mediterrània. La descoberta d'Amèrica desplaça el centre del comerç vers l'Atlàntic, i Barcelona va perdre bona part de la seva activitat marinera.

El Raval no va viure al marge de tot aquest procés. Si bé havia de donar sortida al continuat ritme de creixement de la ciutat, les crisis polítiques, econòmiques i demogràfiques, però, van fer que el Raval estigués pràcticament desocupat durant els segles següents. No obstant, a partir del segle XIII, el Raval passarà a ser un dels llocs amb més convents de tota la ciutat.

Entre els segles XV i XVII el barri continua tenint les mateixes funcions que en època medieval, mantenint un baix poblament i nombroses zones

desocupades. Amb preferència en aquest sector de la ciutat s'establiren alguns oficis com els terrissaires i carnissers, i s'incrementà el nombre d'edificis destinats als serveis ciutadans i sobretot a les institucions religioses com a resultat de la contrareforma. Bona mostra en són les construccions dedicades a la beneficència: la Casa de la Convalescència, la Casa dels Infants Orfes, la Casa de la Caritat o el Convent del Bonsuccés.

Cal fer menció especial a l'Hospital de la Santa Creu, que dóna nom al carrer, i que començà a crear-se el 1401 mitjançant la unificació en un de sol, d'un seguit d'hospitals dependents tant del municipi com de l'església, entre els quals es comptaven l'Hospital d'en Colom, el d'en Guitart, l'Hospital de Messells, la casa de Maternitat de Sant Macià, etc. Sota la protecció reial, la iniciativa es cristal·litzà en la fundació de l'Hospital de la Santa Creu.

Pel que fa a l'àrea de la present intervenció, l'any 1587, l'Hospital de la Santa Creu començà a aixecar la Casa de Comèdies en una horta dita "d'en Trenta Claus". Destruït l'edifici per un incendi l'any 1787, al següent ja tornava a funcionar amb el nom de Teatro de la Santa Cruz, que més tard canvià pel de Principal. L'any 1915, després de desaparèixer l'històric teatre consumit per un altre foc, fou reconstruït amb el nom de Principal Palace. En el frontis del teatre es troba embeguda la volta que forma l'entrada al carrer.

L'edifici amb més entitat de la zona és el Teatre Principal, de finals del segle XVIII; amb la seva fesomia actual datable el 1845. És una obra d'estil romàntic de Francesc Daniel Molina. Existent com a Teatre de la Santa Creu (com s'ha esmentat abans, depenia de l'hospital del mateix nom) des del 1587, arribà a l'incendi del 1845 com una construcció de caràcter sever i clàssic de la darrereria del segle XVIII. Francesc Daniel Molina s'encarregà dos anys després d'una profunda renovació de l'edifici, des d'aleshores Teatre Principal.

L'obra, adscrita al romanticisme (a vegades anomenat isabelí) té una façana tripartida lleugerament convexa; el seu cos central, més alt i destacat, té arcs de mig punt als baixos i als cossos laterals, i al principal tres grans arcs més, que abasten dos pisos; primitivament aquests eren tancats amb vidrieres i entre ells i als seus carcanyols hi havia decoració anàloga del coronament, que

desaparegué –després d'algunes modificacions– a començament del segle XX, arran de diversos incendis.

La creació d'aquest edifici cal situar-lo en el context d'importants canvis en el paisatge urbà del barri esdevinguts en els segles XVIII i XIX. S'obren nous carrers i famílies burgeses s'instal·len al barri, portant amb elles les seves indústries, i ocupant les fàbriques, i els espais oberts de que disposava el barri. És en aquest moment, doncs, quan s'obren els carrers de Lancaster (1797) i de Guàrdia. D'aquest darrer, cal esmentar que Jaume de Guàrdia i d'Ardèvol, fou el darrer propietari de l'indret que duugué el cognom. El carrer fou obert al segle XVIII en terrenys propietat de la família Guàrdia i Aymerich. Segons la documentació, Jaume Guàrdia pagà l'empedrat i la claveguera del nou carrer.

En aquest context es va produir l'aparició i el desenvolupament de l'habitatge obrer, el qual té com a conseqüència una notable transformació del teixit urbà. De la monumentalitat del barri, deixant de banda els grans conjunts religiosos i de beneficència i salut, resten molts pocs exemples d'edificis anteriors a aquesta època.

L'enderrocament de les muralles el 1859 permeté l'expansió urbanística cap a l'Eixample i de la indústria cap a la perifèria, de manera que el Raval es convertí en un barri de vivendes per als més desfavorits, en el que es concentraren gran part dels immigrants arribats amb motiu de les exposicions universals de 1888 i 1929. L'abandonament de les residències senyorials, el trasllat de les indústries a altres llocs de la ciutat o fora d'aquesta, i les diferents onades d'immigració en el decurs del segle XX anaren abocant el Raval cap a la marginalitat que avui dia encara pateix.

Intervencions arqueològiques

Són nombroses les intervencions que s'han dut a terme en aquesta zona, de les quals farem esment d'aquelles amb una durada i abast espacial remarcables.

Des de l'any 1931 es tenen notícies de l'existència de restes arqueològiques a les immediacions de Sant Pau del Camp, quan com a conseqüència d'uns

moviments de terres es localitzaren fragments de Terra Sigil·lada Africana A, Terra Sigil·lada Hispànica i una sivella de bronze d'època visigòtica (Tarradell, 1975; Granados, 1991).

No obstant, la primera intervenció amb metodologia arqueològica es va executar els anys 1988-1989, arran de les obres de construcció d'un pàrquing situat en uns solars del darrere de l'església de Sant Pau del Camp. Es van documentar les dependències d'una vil·la amb una àrea destinada a magatzem i part d'una necròpolis amb tombes de tegulae de les quals se'n van excavar un total de 20 (Bacaria, 1991).

A partir d'aquell moment són moltes les intervencions a la zona que han posat al descobert diverses restes i estructures que van des d'època romana, medieval i moderna. En canvi, no és fins els darrers anys quan han proliferat les intervencions en les que es documenten estructures o nivells arqueològics que ens permeten parlar d'una ocupació de la zona ja en època prehistòrica que sembla iniciar-se cap el final del Neolític i que perduraria fins ben entrat el II mil·lenni, en ple Bronze Inicial.

La intervenció a la Caserna de la Guàrdia Civil del Raval, al C/ Sant Pau núm. 92, (Granados; Puig; Farré, 1993), va posar al descobert diverses estructures identificades com fogars, retalls que podien tractar-se de sitges, forats de pal i altres que contenien sepultures. També es parlava de l'existència d'acumulacions de pedres formant alineacions que es relacionaven amb possibles indicis d'una estructura d'habitació. A nivell cronològic es va identificar tres moments: un nivell del Neolític Antic, un segon que ubiquen dins del Bronze Inicial i per últim una fàcies del Bronze Final III.

En una altra intervenció realitzada els anys 1998-99 al carrer Sant Pau núm. 116, cantonada Reina Amàlia i carrer Carretes (Griñó, 1998; Artigues, 2001), es van documentar restes disperses juntament amb acumulacions de pedres dins dels estrats prehistòrics i algun retall identificat com sitges. Les poques ceràmiques documentades van permetre ubicar cronològicament el jaciment dins del Campaniforme.

Durant el mateix any es va realitzar diversos sondejos i intervencions al carrer Sant Pau núm. 82 que també van donar resultats positius. En una es parla de dos estrats que es situen cronològicament al Bronze Inicial i fins i tot d'una acumulació de pedres que dibuixaven un cercle (Guàrdia,1998) que recordaven les llars localitzades a la intervenció efectuada a la Caserna de la Guàrdia Civil del mateix carrer. En una segona intervenció en aquest mateix solar (Guàrdia, 1998) es torna a fer referència a estructures de combustió.

També a la intervenció arqueològica feta a la zona anomenada Pla Central del Raval l'any 1998 (Florensa, 2001), es va documentar un nivell d'argiles marrons d'uns 50-60 cm de potència i a una fondària d'uns 3 o 4 metres, en el qual es recuperaren restes ceràmiques atribuïbles al Bronze Inicial. Aquestes evidències es localitzaren al sud de l'àrea intervinguda així com estructures medievals datades partir del segle XV. Al sector nord, el que quedava més proper a la plaça d'Emili Vendrell, es van documentar restes romanes i medievals, amb la constatació de l'ocupació i edificació de la zona a partir dels segles XVII i XVIII.

En un moment més recent, la intervenció feta al carrer Reina Amàlia 16-16 bis (Salazar, 2004), va donar com a resultats algun nivell prehistòric i estructures de planta circular formades per pedres i abundant material arqueològic, que es va atribuir a un Neolític Mitjà Peninsular (3500-2800 aC.).

L'any 2004 es va dur a terme una excavació en extensió de gran part del solar de l'Illa d'en Robador on es va poder documentar part de les primeres vivendes del barri del segle XIV, així com de reformes posteriors fins al segle XX. Cal fer especial atenció a un conjunt d'estructures d'hàbitat de l'edat del bronze (Piera, 2004). Es tractava de restes de tres estructures de combustió i d'una zona de treball definida per un gran retall on a l'interior s'ubicaven diverses estructures relacionades amb combustió i buidament d'aquestes. S'han adscrit cronològicament al Bronze Inicial, concretament al que es coneix com el Grup del Nord-est (Piera, 2004).

En el cas del carrer Riereta, la intervenció feta durant l'any 2005, va posar al descobert un total de sis estructures formades per alineacions de pedres en

paral·lel, foses, petits forats, superfícies rubefactades, la base d'un forn i l'enterrament en pou i cambra lateral d'un individu infantil. Aquest jaciment s'ha adscrit dins del Bronze Inicial, entre el III i II mil·lenni aC (González, 2006).

La intervenció feta a Can Ricard es va centrar en la realització de diverses rases a la part perimetral del solar i uns rebaixos en tres punts del solar. També es van excavar quatre cales de catorze per dos metres. Es va localitzar un sediment prehistòric amb material dispers i rodat, fet que es va interpretar com les evidències d'ocupació de la zona, malgrat que sense una vinculació amb un assentament. No obstant, caldria destacar que es va poder documentar un seguit d'estrats d'aportació lacustre que es van identificar com restes de l'estany del Cagalell (Carretero, 2005).

El novembre del 2005 es van realitzar dos sondatges als terrenys que havia d'ocupar el nou conservatori del Liceu, entre els carrers Nou de la Rambla núm. 82-88, Estel núm. 2-2B i Tàpies núm. 7-9 (Griñó, 2005). Es va documentar una seqüència estratigràfica amb nivells contemporanis, un estrat romà, i una capa d'època prehistòrica, de la qual es suggeria com a hipòtesi l'existència de dues fases; una corresponent al Bronze Inicial i l'altre pertanyent al Neolític Inicial.

En el mateix indret, l'any 2006 es procedí a l'excavació en extensió de tota la superfície (Bordas, 2006). Fou possible documentar els edificis pertanyents al parcel·lari del segle XVIII i XIX, algunes estructures aïllades de cronologia medieval relacionades amb un ús agrari del sector, evidències d'ocupació romana a través d'un estrat amb material d'aquest moment, i, finalment, es varen detectar un conjunt d'estructures prehistòriques d'àmbit domèstic atribuïbles al Bronze Inicial i al Neolític Antic Evolucionat.

5. METODOLOGIA

El projecte d'intervenció arqueològica comprenia la realització de tres rases de grans dimensions, que havien d'ocupar la zona afectada per la futura obra. Atès que el procés d'urbanització encara no ha començat, només eren disponibles dos solars per al mostreig. La resta de l'àrea encara és ocupada per edificis. D'aquesta manera es van realitzar 2 rases situades en els terrenys dels antics immobles números 6, 12 i 14 del carrer Arc del Teatre.

La rasa 1 es trobava situada a la vorera NO del carrer Arc del Teatre, als números 12 i 14. Presenta unes dimensions de 9 metres de longitud, 2,5 metres d'amplada i entre els 4, 70 i 5 metres de fondària. La rasa 2 es troba localitzada al número 6 del mateix carrer, amb unes dimensions de 16, 30 metres de longitud, 2, 30 metres d'amplada i una fondària d'uns 5 metres.

Tenint en compte els precedents d'intervencions anteriors, la intenció del rebaix consistia en assolir una fondària considerable amb l'objectiu de localitzar restes prehistòriques. Els rebaixos es realitzaren amb màquina retroexcavadora i manualment quan les troballes així ho requerien. Amb màquina era possible arribar fins als 0, 20 - 0, 00 msnm, un total d'uns 5 metres respecte a l'actual nivell de circulació. Al voltant dels 4, 50 metres (entre 1 i 0, 20 msnm) apareixia el nivell freàtic, element que impedia observar amb detall les característiques i continguts de l'estrat.

Cal assenyalar que a la rasa 2, per facilitar les maniobres de la màquina i tenint en compte la important fondària assolida, s'utilitzaven els diversos murs del parcel·lari per separar l'excavació en sectors més o menys quadrats d'uns 2, 5 x 2 metres. Aquests àmbits s'anaven rebaixant fins als 5 metres de fondària i es tapaven successivament.

En un primer moment es va controlar el rebaix dels estrats contemporanis i es va procedir a la documentació i desmuntatge d'aquelles estructures que amb la seva presència impediè l'observació de les construccions i estrats més antics i que dificultaven assolir cotes més profundes. A continuació es rebaixava el terreny efectuant passades d'uns 20 cm de fondària, a fi i efecte de localitzar el

màxim d'anomalies estratigràfiques o restes arqueològiques. L'excavació finalitzava amb l'aparició del nivell freàtic, que augmentava ràpidament un cop era posat al descobert i cobria tota la superfície excavada.

La metodologia arqueològica aplicada ha estat la basada en el mètode de registre utilitzat per E. C. Harris (1979) i per A. Carandini (1981). Es tracta de registrar objectivament els elements construïts i estrats que s'identifiquen, realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d'Unitat Estratigràfica (UE) que individualitza els uns del altres. Cada UE es registra en una fitxa on s'indica la ubicació en el jaciment, les seves característiques físiques, i la posició física respecte a les altres unitats estratigràfiques amb les que es relaciona.

A la rasa 1, la identificació estratigràfica s'ha realitzat segons l'ordre d'aparició durant el procés d'excavació, utilitzant una clau, en aquest cas, de quatre dígits (UE 1000), que ha anat augmentat a mesura que avançaven els treballs. Aquest mateix procediment s'ha aplicat a la rasa 2 (UE 2000 i en endavant).

La documentació es completa amb un registre gràfic detallat, que inclou la fotografia convencional i la planimetria de tot el procés d'excavació. A la memòria s'incorpora una selecció fotogràfica d'aquelles evidències que són més representatives i que millor reflecteixen el desenvolupament de l'excavació. En l'apartat planimètric s'han registrat en planta les unitats estratigràfiques més significatives i s'han confeccionat diverses seccions.

El material extret en la present intervenció ha estat codificat amb el número **045**, junt amb l'any en què s'ha dut a terme l'actuació arqueològica, **07**, i finalment la UE a la qual pertany, **045- 07 -1000**.

6. DESCRIPCIÓ DE LES TROBALLES

A grans trets, una part de les estructures arqueològiques localitzades podem relacionar-la amb l'antic parcel·lari, que són els edificis construïts en el moment en què s'urbanitzen els carrers de Lancaster i de Guàrdia, a les darreries del segle XVIII. Aquests habitatges foren progressivament modificats en èpoques posteriors fins a ser enderrocats.

En un moment no gaire anterior pertanyent al segle XVII, es detecta una certa activitat probablement relacionada amb diferents processos productius (inferència obtinguda a través de la localització d'un estrat de rebuig procedent d'un forn i d'una sitja amortitzada com a abocador). Part d'aquesta seqüència es deu haver format també fruit dels projectes edificatoris, motiu pel qual es va procedir a l'additament de grans quantitats de terra amb l'objectiu d'anivellar i preparar el terreny.

Aquesta ocupació humana es veu interrompuda després d'època romana, atès que es va evidenciar un estrat de gènesi al·luvial amb absència de materials i estructures arqueològiques. És necessari remarcar en aquest punt l'absència de restes medievals, circumstància que es pot explicar, d'una banda pel poblament dispers que caracteritza la zona en aquest període. D'altra banda, és possible que el tipus de mostreig hagi estat insuficient per a detectar indicis d'aquesta ocupació disseminada. Per sota d'aquest hiatus s'han detectat evidències d'època romana, a través de la recuperació de diferents fragments de ceràmica, malgrat que no es troben associats a cap estructura.

De la seqüència documentada, cal assenyalar la darrera capa, amb presència ocasional de petits carbons i d'escadussers fragments de ceràmica a mà, elements que constitueixen un indicatiu clar de presència humana. Aquesta ocupació, pels antecedents arqueològics i per les característiques del material podrien adscriure's a la prehistòria.

La **rasa 1** es trobava situada a la vorera NO del carrer Arc del Teatre, als números 12 i 14. Presenta unes

dimensions de 9 metres de longitud, 2,5 metres d'amplada i entre els 4, 70 i 4 metres de fondària. Es va excavar a la part central del solar per a disposar d'espai suficient. En primer lloc es va retirar la capa formada com a conseqüència de l'enderrocament de l'edifici, constituïda per un estrat heterogeni de sorres, argiles, abundant material constructiu i deixalles (UE 1000).

Coberta per aquesta capa va aparèixer una habitació interior corresponent a l'immoble núm. 14 del carrer Arc del Teatre. Es troba delimitada al nord pel mur UE 1001, a l'est pel mur UE 1002 i al sud pel mur UE 1004. Aquests murs foren bastits amb blocs majoritàriament de gres de mesura mitjana i maons lligats amb morter de calç blanca i de consistència dura. El mur UE 1002 presenta un enlluït de morter de color blanc i conserva parcialment restes de pintura vermella. L'àmbit presenta una pavimentació de rajoles (UE 1003) preferentment quadrades de 25 x 25 cm, tot i que hi ha alguns arranjaments efectuats amb rajoles rectangulars de 15 x 30 cm. Tant les rajoles quadrades com les rectangulars es disposen a junt seguit. Una vegada retirat el paviment de la casa del segle XVIII es va observar una fina capa de preparació a base de morter de calç blanca barrejada amb sorres, material constructiu fragmentat i un substrat sorrenc de color marró ataronjat.

A la cantonada amb el mur UE 1004 s'observa un retranqueig del mur UE 1002. És una reforma que es pot situar en el segle XX, atès que es conserva

part del darrer paviment de ciment recolzat en ambdues estructures.

Segurament es tracta de la construcció d'un petit rebost i es va guanyar l'espai necessari eliminant part del mur 1002.

Una vegada retirat el paviment de la casa del segle XVIII, va aparèixer un estrat compacte d'argiles llimoses de color gris, amb presència

de carbons i petites taques de morter (UE 1005). Tenia una potència d'uns 30 cm. A continuació es va detectar un estrat de 50 cm de potència format per un substrat sorrenc de color marró, textura solta i amb presència d'abundant material constructiu (UE 1006). Les dues capes existien prèviament a l'edificació del parcel·lari del segle XVIII i, com s'ha esmentat abans, responen a la necessitat d'anivellar el terreny o a l'abocament de material de rebuig. El material ceràmic recuperat permet situar la seva formació durant tot el segle XVII (blava catalana i jaspiada pisana).

Per sota de l'estrat 1006 es va documentar una estructura excavada en el terreny de planta circular i secció cilíndrica d'1,40 metres de fondària (UE 1008). Es troba reomplerta amb un estrat d'argiles amb matriu sorrenca de color gris clar, consistència solta i amb un alt grau d'humitat, presència d'abundant material constructiu i carbons de petites dimensions (UE 1007). En el seu interior s'ha recuperat material ceràmic atribuïble al segle XVII (reflex metàl·lic de producció catalana amb decoració de pinzell-pinta). Probablement es tracta d'una sitja que fou amortitzada com a abocador.

L'estrat sobre el qual es va excavar la sitja (UE 1009) estava format per argiles vermelles de textura compacta, amb presència ocasional de petits carbons i va aparèixer a 3,60 msnm. Tenia una potència d'1,40 - 1,50 metres. És estèril pel que fa a evidències arqueològiques.

A 2,30 msnm va aparèixer una capa d'argila llimosa marró, localment verdosa, amb restes de gasteròpodes i carbons (UE 1010). Pertanyents a aquest estrat es varen recuperar alguns fragments de ceràmica romana, que presentaven un alt índex de rodament i de concreció calcària a la seva superfície.

Després de retirar aquest estrat d'1, 20 metres de potència, es varen detectar

llims profusament orgànics de color gris fosc, textura compacta i amb presència ocasional de petits carbons (UE 1011, a 1 msnm). En aquest punt es varen recollir dos fragments de ceràmica feta a mà que no foren georeferenciats per ser troballes aïllades i sense cap relació amb altres manifestacions arqueològiques. La seva presència podria assenyalar el principi dels nivells d'ocupació prehistòrica.

Entre els 0, 20 i 0, 00 msnm es va detectar el nivell freàtic, circumstància que impedia l'observació acurada de l'estrat, raó per la qual va finalitzar el rebaix.

La **rasa 2** es troba localitzada al número 6 del mateix carrer, amb unes dimensions de 16, 30 metres de longitud, 2, 30 metres d'amplada i una fondària d'uns 5 metres. En aquest punt fou necessari demolir una capa de formigó que conformava el paviment actual del solar.

L'excavació es va iniciar al fons del solar i va finalitzar en el límit de la façana de la finca. Així, doncs, la descripció de les troballes es realitzarà seguint aquest ordre.

Per sota del formigó i d'una capa heterogènia formada com a conseqüència de l'enderrocament de l'edifici (UE 2000) va aparèixer un paviment de rajoles quadrades de 25 x 25 cm col·locades a junt seguit (UE 2001) relacionat amb un mur (UE 2002) de 40 cm d'ample i elaborat amb pedres de mesura mitjana i maons lligats amb morter de calç blanca.

Al sud d'aquest mur es va observar la xarxa actual de clavegueram, que havia malmès l'estratigrafia preexistent fins a 1 metre de fondària. A 2, 60 metres de distància en direcció sud del mur 2002 es va detectar un mur menor de subdivisió interna de la parcel·la (UE 2008) que ha estat notablement modificat

per a la construcció de dos dipòsits. El mur 2008 presenta la mateixa tècnica constructiva que el mur 2002, elaborat a base de maons i pedres mitjanes unides amb morter de calç blanca.

Adossat al mur 2008 hi ha el dipòsit UE 2009, construït íntegrament amb maons de 15 x 30 cm lligats amb morter de calç blanca. És de planta quadrada d'1 x 1 metres i de secció cilíndrica. Es tracta d'una estructura que presenta una important fondària de la qual no s'ha observat la

seva solera. Baixa més de 5 metres, que és la cota final assolida a la present intervenció. Recolzat al mur 2008 i al dipòsit 2009, es va construir un nou dipòsit construït també amb maons de 15 x 30 lligats amb morter de calç. No s'ha documentat la seva solera, però els seus murs baixen uns 30 cm i l'estrat sobre el que fou construït, la UE 2003, no presenta cap irregularitat per sota d'aquesta estructura. El dipòsit es troba afectat per la claveguera UE 2021.

Al sud del mur 2008 i dels dipòsits 2009 i 2010 es va documentar part de la xarxa de clavegueram de l'immoble. La UE 2021 és una claveguera orientada NNE - SSO amb parets de maons lligats amb morter de calç i solera de rajoles quadrades amb acabat vidrat, que deuen ser reaprofitades.

Amb orientació E - O hi ha una altra conducció d'aigües residuals (UE 2019) amb coberta megalítica de blocs de gres i parets de maons lligats amb morter de calç i sorra molt disgregat. En el marge occidental de la rasa, per sobre de la claveguera 2021 i perpendicular a ella, va aparèixer un mur menor de maons de 15 x 30 cm, amb fonamentació feta d'encofrat perdut de morter i petites pedres (UE 2020)

Com a conseqüència de la construcció de la claveguera 2019, va resultar afectada la fonamentació d'un mur mitger de la finca (UE 2017), de 40 cm d'amplada i elaborat amb pedres

i maons lligats amb morter de calç blanca de gran consistència. En el perfil occidental de la rasa i perpendicular al mur 2020, es va documentar un mur menor (UE 2016) amb la mateixa tècnica constructiva.

A dos metres de distància del mur 2017 en direcció sud, hi havia un altre mur (UE 2011) que conserva un alçat total de 30 cm construït amb maons de 15 x 30 cm. El mur presenta una fonamentació de 60 cm d'amplada elaborada a base de petites pedres i abundants fragments de material constructiu lligats amb morter de calç i sorra de color beix. En el marge septentrional apareix una banqueta de 10-12 cm d'amplada a 70 cm

de fondària. Segurament relacionat amb les subdivisions de la finca, en el marge oriental de la rasa, al sud del mur 2011 perpendicular i solidari amb ell, es va evidenciar la fonamentació d'un altre mur (UE 2012) construït amb maons i pedres de mesura mitjana lligats amb morter de calç, del qual no es varen observar les seves dimensions totals.

En el perfil occidental al sud del mur 2011 es va excavar un retall de planta irregular amb tendència rectangular i secció també irregular (UE 2014) farcit amb un estrat (UE 2015) de color rosa, matriu sorrenca, textura solta i composició d'abundant morter disgregat i runa. Probablement

es troba relacionat amb el procés edificatori de la zona del segle XVIII donat que el material ceràmic recuperat en el seu interior (imitacions de terra nera d'Albisola) permet situar-lo en aquest moment.

Per la tècnica constructiva dels elements estructurals evidenciats i per la seva concurrència amb els límits parcel·laris actuals, podem datar les troballes a les darreries del segle XVIII, coincidint amb la creació dels carrer de Lancaster i de Guàrdia. No hem localitzat restes arqueològiques

relacionades amb l'edificació moderna i contemporània del carrer de l'Arc del

Teatre ja que deuen coincidir amb els actuals límits de la finca, que quedaven fora de la present intervenció. Tampoc s'han detectat vestigis arqueològics amb una cronologia anterior. Aquest fet sobta, tenint en compte que aquest carrer, amb una altra denominació, fou una via utilitzada des d'antic per accedir a la Barcelona romana i medieval.

Anterior a l'edificació de la finca i afectat per aquest desenvolupament constructiu s'han excavat dos estrats amb material ceràmic atribuïble a principis del segle XVII (reflex metàl·lic de producció catalana amb decoració de pinzell-pinta). Per sota dels paviments conservats i tallada per la xarxa de clavegueram de l'edifici, a la cota 4, 20 - 3, 90 msnm hi havia la UE 2003, formada per argiles amb matriu sorrenca de color marró amb abundants taques de morter de color blanc, taronja i rosa, presència de petits carbons i puntualment material constructiu. Aquesta capa té una fondària total d'1 metre aproximadament. Al sud del mur 2011, equivalent a aquesta capa però detectat més avall, es documentà la UE 2013, de composició i textura heterogènies, amb runa i una matriu sorrenca de color marró.

A la cota 3, 40 msnm, i amb una potència de 60 cm, es va documentar la UE 2004, formada per llims amb matriu argilosa de color gris, textura compacta i amb presència de carbons. Puntualment presenta bossades d'abundant material ceràmic defectuós (decoració no

consolidada, coccions insuficients, etc) acompanyat de cendres i carbons de mesura mitjana. És possible que abans de la creació de nous carrers del segle XVIII, la zona funcionés com a abocador dels tallers existents a les rodalies (carrer Escudellers).

Per sota d'aquesta capa, a la cota 3, 00 - 2, 90 msnm i amb una potència d'1 metre aproximadament, es documentà un estrat estèril pel que fa a evidències arqueològiques (UE 2005), constituït per argiles vermelles amb una composició de petits carbons i taques aïllades de carbonatació càlcica, i textura compacta. És la capa sobre la qual

es fonamenten els murs de l'antic parcel·lari, segurament considerada com el ferm que reunia les condicions òptimes de seguretat constructiva.

A continuació es va retirar la UE 2006, amb una cota inicial de 2, 20 - 1, 80 msnm, formada per argiles llimoses de color marró amb bossades verdoses, petits nòduls de carbonats càlcic, alguna grava de composició diversa i material ceràmic d'època romana amb un alt índex de rodament i les superfícies majoritàriament concrecionades. Té una potència d'1, 40 metres.

Més avall es van excavar 40 cm de l'estrat UE 2007 (evidenciat a la cota 0, 20 - 0, 40 msnm), que no va ésser exhaurit per motius de seguretat i perquè apareixia el nivell freàtic, tot impeding l'observació acurada del sediment. Aquesta capa es troba formada per llims orgànics de color gris fosc, amb presència ocasional de carbons i abundants impressions vegetals, sobretot d'arrels. A diferència de la rasa 1, no hem localitzat

restes arqueològiques de cap mena.

Es poden establir correspondències en la seqüència estratigràfica d'ambdues rases. Les UE 1005 i 1006 presenten unes característiques sedimentològiques i un material ceràmic equiparable a l'estrat UE 2004. L'estrat estèril 1009 de la rasa 1 és equivalent a la UE 2005 i és el substrat sobre el qual es fonamenten les edificacions del segle XVIII. La capa amb material d'època romana UE 1010 és igual a la UE 2006. L'estrat on es va recuperar material prehistòric a la rasa 1, la UE 1011, té similituds amb la UE 2007. Val a dir que hi ha lleugeres diferències en la cota i en la potència d'aquests estrats, de la mateixa manera que succeeix amb la cota d'aparició del nivell freàtic. Aquestes divergències es deuen a la presència d'una seqüència amb materials més o menys permeables i a variacions en el paleorelleu.

7. CONCLUSIONS

La present intervenció ha permès recuperar informació relativa a la disposició i evolució del parcel·lari del segle XVIII pertanyent a dues cases situades al carrer de l'Arc del Teatre. La construcció d'aquests habitatges es va realitzar en un context d'expansió urbanística motivada per moviments demogràfics procedents de l'interior de la ciutat. Part de la burgesia barcelonina decideix instal·lar els seus negocis al Raval, àdhuc, algunes famílies pertanyents a l'esmentat col·lectiu es traslladen a aquesta part de la ciutat, tot i que fou un fenomen amb una incidència menor. Aquest fet va tenir com a conseqüència una notable transformació del teixit urbà, amb l'aparició i el desenvolupament de l'habitatge obrer.

En un moment previ a aquest procés d'urbanització hem pogut constatar evidències d'ocupació del mateix espai pertanyents al segle XVII, segurament relacionades amb una ocupació dispersa de la zona i amb processos productius que es devien donar molt a prop de la zona excavada. En aquest sentit assenyalem la sitja UE 1008, localitzada a la rasa 1, amb material ceràmic procedent de la seva amortització amb una cronologia de la primera $\frac{1}{2}$ del segle XVII (Majòlica Ligur i policroma amb orla de doble salsitxa) i la UE 2004, que ha proporcionat abundant material ceràmic amb defectes de cocció, presència de sutge i sense el brunyit final. La major part d'aquesta ceràmica té una decoració de reflex metàl·lic amb pinzell-pinta, datable a les primeries del segle XVII. Probablement es tracta del material de rebuig d'algun obrador terrisser situat a prop de la zona excavada.

Segons les referències documentals (la majoria relatives a diferents propietats que en limitaven), eren altes les expectatives de localitzar evidències vinculades amb l'estany medieval del Cagalell. Malauradament no s'ha detectat cap estrat entre l'ocupació moderna i la romana amb característiques sedimentològiques pròpies d'una zona lacustre.

Algunes anàlisis geotècniques realitzades al sud del barri del Raval no permeten definir els límits precisos de l'estany, però sembla evident que no s'estenia més amunt de l'actual carrer Sant Pau. El límit sudoccidental creuava

l'Avinguda del Paral·lel, i no està massa clar la part oriental, en el tram de La Rambla, ja que en sondeigs perforats al Passatge de La Pau, a l'altre costat de l'avinguda, es detecten encara argiles negres lacustres, però aquestes podrien haver estat sedimentades en un altre estany, separat del Cagalell per una franja de terres coincident amb l'actual alineació de La Rambla. Al vessant marítim, els sondeigs perforats a l'alçada del monument de Colom i al Port, registren únicament sediments sorrencs litorals, probablement associats a la barra sorrenca que amb la seva formació va crear la zona pantanosa del Cagalell (Ventayol, 1999).

Les diverses perforacions efectuades documenten els sediments pròpiament lacustres del Cagalell desenvolupats entre els 7 i 15 metres de profunditat sota l'actual superfície, i el centre de l'Estany, o potser el punt amb una màxima acumulació de sediments, se situaria al voltant de la cruïlla entre l'avinguda de Les Drassanes i el carrer Nou de La Rambla. Una de les mostres recollida a 15 metres de profunditat va proporcionar una datació radiocarbònica de 8.500 anys BP, equivalent a una cota absoluta de -9, 00 m sota el nivell del mar (Ventayol, 1999).

Les investigacions paleoambientals realitzades a la zona han permès contrastar la informació disponible amb l'anàlisi geotècnica efectuada als dos solars intervinguts arqueològicament. Amb aquesta observació podem concloure que existeixen evidències sedimentològiques del Cagalell prehistòric, malgrat que apareix a una fondària de 9 metres respecte al nivell de circulació actual (a -4 msnm). Entre els 7, 5 i els 9 metres l'estany es troba colmatat per una seqüència amb aparició de sorres i materials detrítics, que són expressió de les oscil·lacions que pateix el conus de dejecció generat per les nombroses rieres del sector (Riera, comunicació oral). Per sobre d'aquesta sèrie se situaria l'ocupació prehistòrica.

Per finalitzar la qüestió de la localització del Cagalell medieval, cal esmentar els trets més comuns de l'estratigrafia lacustre. Fonamentalment és constituïda per argiles llimoses de color gris fosc i negre amb un alt contingut en matèria orgànica, i, fins i tot, s'hi intercalen petites acumulacions de restes vegetals.

Aquesta seqüència no ha estat detectada en la present intervenció, fet que impedeix confirmar l'existència de l'estany en època medieval.

L'edat mitjana no es troba representada a nivell constructiu i tampoc a través de materials ceràmics localitzats en context. No obstant aquesta mancança, a través de l'observació estratigràfica, podem suggerir una hipòtesi relativa a l'existència d'un hiatus ocupacional entre aquest moment i l'època romana. Aquesta interrupció s'expressa a través dels estrats UE 1009 i UE 2005, una capa d'argiles llimoses de color vermell amb presència de carbons de petites dimensions i absència de restes arqueològiques. Els fragments carbonosos podrien ser restes vegetals carbonitzades, però haurien de conservar la seva estructura llenyosa (apreciable amb microscopi) i caldria relacionar-les físicament amb estructures arqueològiques; en aquests casos podrien ser interpretats com d'origen antròpic.

Pel que fa a la les expectatives de localitzar restes prehistòriques, les anteriors intervencions arqueològiques realitzades en el sector han posat de manifest l'existència d'evidències atribuïbles al Neolític Antic Evolucionat i al Bronze Inicial. Davant els escadussers vestigis materials recuperats en la present intervenció calia abordar la problemàtica de l'ocupació prehistòrica a la zona des de diferents perspectives.

L'estudi pal·linològic del Cagalell prehistòric ha permès inferir el paisatge vegetal del Pla de Barcelona (Riera, 1990) i observar la freqüència de les diferents espècies amb l'objectiu d'ubicar físicament i datar els primers indicis de l'impacte antròpic sobre aquest entorn.

Tot salvant la distància considerable que hi ha del sondeig realitzat en aquella investigació (al carrer Nou de la Rambla) amb la present intervenció, l'autor detecta un moment previ de transformació forestal anterior al 8600 BP, malgrat que l'atribueix a causes naturals (Riera, 1996). Amb signes clars d'una incidència antròpica sobre el medi, l'autor situa el moment d'inici d'aquesta acció humana entre els 12, 8 i els 8 metres de fondària, amb una cronologia relativa de 7.000-6.500 BP, coincidint amb el Neolític antic. Aquest es caracteritza per una alta concentració de cendres i per la presència d'espècies

vegetals que indiquen una activitat pecuària i agrícola. Són perturbacions forestals interpretades com a conseqüència d'una alta freqüència d'incendis. Aquestes dades li permeten apuntar per al Neolític antic un sistema econòmic mixt rotatiu i semi-nòmada, amb l'ús del foc com a mètode de deforestació. Es tracta d'un model de gestió humana de l'espai coincident amb les fases *Landnam*, descrites al centre i nord d'Europa (Riera, 1996).

Malauradament, per problemes de mostreig només hi ha dues datacions absolutes que varen ser obtingudes a més fondària, de manera que aquesta mancança impedeix concretar una cronologia basada en mètodes objectius per al fenomen descrit.

El sediment que es correspon amb aquesta conjuntura és una seqüència relativament diversa formada per una matriu d'argiles llimoses de color gris-verdoses i gris fosc, d'alta composició orgànica amb algunes intercalacions de sorres laminades, fines i compactes. Aquesta capa guarda similituds amb l'estrat llimós de coloració grisa que hem identificat com UE 1011 i 2007, que és, en part, un material d'origen detrític per aportació fluvial o fluviotorrencial. El seu alt component orgànic s'explica com a conseqüència de probables inundacions periòdiques i/o estacionals (Riera, comunicació oral), que semblen correspondre's amb un clima quelcom més càlid i humit que el de l'actualitat. Segons revela l'observació detallada de les variacions vegetals durant l'Holocè a la Mediterrània, que presenta oscil·lacions climàtiques importants, aquest moment se situaria entre el 8000 i 4500 cal. AP (Ferrio, et al., 2007).

A un nivell més concret, altres investigacions posen de manifest canvis vegetals sincrònics a tota la franja de la mediterrània occidental durant el Neolític antic (7500-7000 BP). La simultaneïtat i gran abast espacial d'aquestes modificacions permet suggerir una causa de tipus climàtic i no antròpic. Cal afegir un altre moment de crisi climàtica vers el 4000-3000 BP, coincidint amb el final del Neolític, inferida també a partir de les variacions vegetals documentades a la mediterrània occidental. Aquestes transformacions es tradueixen en una disminució de les precipitacions i, probablement amb una distribució equinoccial més acusada, fet que provocaria una ampliació dels períodes de sequera ((Burjachs, et al., 1996).

La marcada estacionalitat quedaria reflectida en l'estrat que ja hem descrit a través de les successives inundacions que se'n produirien. Veiem, doncs, que les propietats sedimentològiques de la seqüència aquí documentada corroboren, malgrat que parcialment, les condicions climàtiques dels dos períodes hipotèticament representats.

L'aproximació paleoclimàtica és de vital interès per a explicar la gènesi dels sediments, siguin naturals o antròpics. No obstant, per al cas que ens ocupa, cal sustentar la presència antròpica de la zona estudiada amb evidències arqueològiques, car hem vist que l'aparició de determinats tàxons pol·línics és insuficient. Cal afegir el fet de considerar com a única causa de la variabilitat vegetal una sèrie de canvis climàtics esdevinguts a gran escala, un pressupost teòric excessivament determinista que planteja una discussió fora de l'objecte del nostre estudi.

D'altra banda, hem intentat comparar l'estratigrafia arqueològica documentada amb la d'altres intervencions properes. En aquest cas utilitzarem les seqüències obtingudes al solar de la Caserna de Sant Pau (Granados, et al., 1993; Laorden, et al., 1993) i al Conservatori del Liceu (Griñó, 2005; Bordas, 2006). A grans trets, podem afirmar que hi ha una gran diversitat pel que fa a la cota d'aparició dels estrats prehistòrics i a les seves característiques sedimentològiques.

A la zona de Sant Pau, i per sota dels nivells romans, es documentà l'estrat corresponent al Bronze Inicial, d'uns 30 a 50 cm de potència, d'argiles llimoses de color rogenc i gris. Separat per un estrat estèril de sorres i graves amb matriu argilosa d'entre 50 i 130 cm de potència, s'evidencià el nivell neolític, format per llims i argiles de color gris fosc, amb un alt component orgànic. 60 cm més avall apareixia un nivell de composició exclusivament geològica, format per nòduls calcaris amb matriu argilosa (popularment conegut amb el nom de torturà). Els nivells neolítics foren colmatats per una fase fluviotorrencial, mentre que el nivell de l'edat del bronze es desenvolupà en una sèrie lacustre, de similars característiques a la UE 1011 i 2007, localitzada en la present intervenció. Malgrat tot, la composició altament orgànica de l'estrat neolític fa

plausible la seva relació amb una zona d'aiguamolls, afavorida per la impermeabilitat del torturà.

Al solar del Conservatori del Liceu, Damià Griñó documentà l'estrat prehistòric a 2, 25 msnm. Fonamentalment era de color marró i no va poder observar la seva potència total, atès que es tractava d'una tasca orientada a una prèvia valoració patrimonial. A la intervenció d'Anna Bordas es realitzaren diversos talls amb l'objectiu d'entendre el comportament estratigràfic. A grans trets, s'evidencià un estrat d'argiles marrons amb taques verdoses i groguenques atribuïble al Bronze Inicial, a una fondària d'entre 2.10 i 0.65 msnm. A continuació apareixien argiles taronges amb taques grises (a 0.65 i 0.10 msnm) en la qual es documentaren estructures excavades en el subsòl i es recuperà material ceràmic atribuïble al Neolític antic. Després es va evidenciar un estrat de sorres ataronjades amb taques grises i nòduls de carbonat càlcic, entre 0.10 i -0.05 msnm, que fou interpretat d'origen lacustre. Els estrats inferiors es correspondrien amb sediments del mateix origen.

A diferència de la seqüència evidenciada a la caserna de Sant Pau, l'ocupació neolítica als terrenys del Conservatori no es troba per sobre del torturà plistocènic, sinó cobrint una zona d'aiguamolls o amb inundacions estacionals. En canvi, els nivells prehistòrics detectats a la zona de Sant Pau semblen desenvolupar-se en un entorn periòdicament humit. A més, l'ocupació neolítica i la del bronze no es troben separades per cap successió estèril, tal i com succeeix en aquella intervenció. Tot esperant les ulteriors anàlisis d'aquesta seqüència, que d'altra banda ofereix noves vies d'interpretació relatives al patró d'hàbitat prehistòric, podem concloure que existeix una variabilitat important en la dinàmica estratigràfica pertanyent als períodes prehistòrics d'ambdós jaciments.

Aquesta diversitat queda confirmada en la present intervenció. Cobert per un estrat estèril d'argiles llimoses de color vermell, apareix a la cota 2, 50 un estrat de formació probablement fluvial amb material d'època romana que presenta un alt índex de rodament i de concreció calcària a la seva superfície. La possible ocupació prehistòrica es documenta aproximadament a la cota 0, 20 msnm (40 cm més avall apareix el nivell freàtic), en un estrat llimós de coloració

grisa, amb restes puntuals de ceràmica feta a mà, malgrat que sense associació directa amb cap estructura. La seva formació sembla conseqüència d'inundacions periòdiques i probablement és d'influència lacustre, fet que concordaria amb la dinàmica evidenciada al a caserna de Sant Pau.

D'acord amb el que s'ha comentat amb anterioritat, una primera observació de la sèrie estratigràfica obtinguda en l'anàlisi geotècnica indica que entre 4 i 7 metres de fondària apareixen carbons de petites dimensions, tal i com havíem detectat en la intervenció arqueològica fins als 5 metres de fondària. Malgrat que no s'ha pogut confirmar amb l'observació microscòpica, l'aparició de carbons podria constituir un indicatiu de presència antròpica, aspecte que no sembla sòlidament recolzat per les escasses evidències materials associades.

La variabilitat en la fondària i en les característiques sedimentològiques de l'ocupació prehistòrica constatada en les diferents intervencions arqueològiques de la zona pot assenyalar una diversitat de la dinàmica ocupacional d'aquest període, així com també diferències orogràfiques que devien condicionar el patró d'ocupació de l'espai. Aquesta diversitat també caldria aplicar-la a petites oscil·lacions climàtiques que tingueren conseqüències sobre la disponibilitat dels recursos vegetals i animals.

En definitiva, aquesta intervenció ha permès constatar part de l'habitatge de les darreries del segle XVIII, que cal situar en un context d'expansió urbanística i industrial del Raval. Pertanyents a un moment no gaire anterior, s'observen evidències relacionades amb processos productius i preindustrials (una sitja i un estrat amb material de rebuig d'un forn). L'edat mitjana no es troba representada a través d'una prova física de l'estany del Cagalell, que, no obstant, és esmentat a la documentació pertanyent a aquest moment. L'ocupació romana ha estat detectada mitjançant materials ceràmics dispersos, sense cap relació directa amb elements construïts o estructures excavades en el subsòl.

Per últim, s'han recuperat escassos elements ceràmics de factura manual situats en un estrat d'influència lacustre i/o pluvial, d'acord amb les valoracions paleoclimàtiques disponibles sobre aquesta zona. La comparació de les

diferents seqüències estratigràfiques presentades ha proporcionat noves hipòtesis sobre l'ocupació prehistòrica en el Pla de Barcelona. Tanmateix, aquestes qüestions podrien contrastar-se amb una anàlisi acurada i una excavació sistemàtica de la present seqüència estratigràfica. La nostra intervenció denota la complexitat orogràfica i sedimentològica del sector. Per aquesta raó, resulta de gran dificultat efectuar previsions relatives a la fondària en què apareixeran les restes prehistòriques i encara menys sobre el seu abast espacial.

8. BIBLIOGRAFIA

AADD, (1993), "Intervencions a Barcino (1982-1989)" a *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya. Època romana, Antiguitat tardana. Campanyes 1982-1989*, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona.

AADD, (2000), *La rajola catalana de mostra dibuixada per Salvador Miquel*, Associació Catalana de Ceràmica i Ajuntament d'Esplugues, Barcelona.

ALGARRA, V. M. (2003), "Llançar lo pahiment de rajola. Pavimentos cerámicos de los siglos XIV al XVII en Valencia a la luz de la documentación escrita y las representaciones pictóricas", *Arqueología del pavimento cerámico desde la Edad Media al siglo XIX*, Actes del seminari de Manises celebrat el desembre del 1997, Asociación de Ceramología, Alacant, pp. 13-65.

ARTIGUES, P. LL. (1998), *Memòria de la intervenció arqueològica al solar comprès entre els carrers de Sant Pau, Reina Amàlia, Hort de la Bomba i de les Carretes al Raval (Barcelona, Barcelonès)*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

ARTIGUES, P. LL. (2001), *Memòria dels resultats obtinguts en l'excavació arqueològica al jaciment de Sant Pau, cantonada amb Reina Amàlia i C/ Carretes (Barcelona, Barcelonès)*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

BACARIA, A. (1994), *Informe - Memòria del seguiment arqueològic de la Plaça Universitat de Barcelona*. Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la Ciutat de Barcelona, Barcelona, Informe inèdit.

BACARIA, A.; PAGÈS, E.; PUIG, F. (1991), *Excavacions arqueològiques a l'entorn del Monestir de Sant Pau del Camp*. A *Tribuna d'Arqueologia 1989-1990*, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

BORDAS, A. (2006), *Informe final de la intervenció arqueològica realitzada al C/ Nou de la Rambla, 82-88, Estel, 2-2b i Tàpies, 7-9*. Ciutat Vella, Barcelona,

Codi MHCB:104/06, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

BURJACHS, F., RIERA, S. (1996), "Canvis vegetals i climàtics durant el neolític a la façana mediterrània ibèrica", *I Congrés del neolític a la Península Ibèrica. Gavà- Bellaterra. Rubricatum*, 1: 21-30, Gavà.

CARANDINI, A. (1997), *Historia de la tierra. Manual de excavación arqueológica*, Crítica, Barcelona.

CARRETERO, M. (2005), *Memòria de la intervenció arqueològica al complex esportiu de Can Ricard*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

CERDÀ, J. A., TELESE, A. (1994), "Ceràmica de procedència italiana aparecida en Catalunya", *Laietania*, 9: 293-353, Museu comarcal del Maresme, Mataró.

CERDÀ, J. A. (2001), *La ceràmica catalana del segle XVII trobada a la Plaça Gran (Mataró)*, Associació Catalana de Ceràmica Decorada i Terrissa, Barcelona.

CLARAMUNT, S. (1984), "La formació del Raval de la Rambla". A: *El Pla de Barcelona i la seva història. Actes del I Congrés d'història del Pla de Barcelona, celebrat a l'Institut Municipal d'Història els dies 12 i 13 de novembre de 1982*, La Magrana, Barcelona, pp. 183-203.

FERRIO, J. P., VOLTAS, J., BUXÓ, R., ARAUS, J. L. (2007), "Isòtops estables aplicados al estudio de los sistemas paleoagrícolas mediterráneos", *Ecosistemas. Paisajes culturales y reconstrucción histórica de la vegetación*, 1: a, <http://www.revistaecosistemas.net/>

FLORENSA, F. (2001), *Memòria arqueològica de la intervenció realitzada al Pla Central del Raval (Barcelona)*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

GARCÍA ESPUCHE, A.; GUÀRDIA, M. (1992), "Estructura urbana", *Història de Barcelona. Volum 5. El desplegament de la ciutat manufacturera (1714-1833)*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, pp. 45-107.

GONZÀLEZ, J. (2005), *C/ de la Riereta, 37-37 bis- C/ Sant Pau 84 (Barcelona). Març - juny de 2005. Codi 010/05. Informe preliminar de la intervenció arqueològica*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

GRANADOS, O.; PUIG, F.; FARRÉ, R. (1993), *La intervenció arqueològica a Sant Pau del Camp: un nou jaciment prehistòric al pla de Barcelona. A Tribuna d'Arqueologia 1991-1992: 27-32*, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

GRIÑÓ, D. (2005), *Informe preliminar de la Intervenció arqueològica realitzada al C/Nou de la Rambla, 82-88, Estel, 2-2b i Tàpies, 7-9, de Barcelona. Codi MHCB: 286/05*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

GUÀRDIA, M.; GARCIA ESPUCHE, A. (1992), "Consolidació d'una estructura urbana; 1300-1516", *Història de Barcelona. Volum 3: La ciutat consolidada (segles XIV i XV)*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, pp. 35-72.

GUÀRDIA, J. (1998), *Memòria dels sondejos arqueològics efectuats al carrer Sant Pau núm. 82 de Barcelona (Barcelonès)*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

HARRIS, E. C. (1991), *Principios de estratigrafía arqueológica. Crítica*. Barcelona

JIMÉNEZ, M. (1998), *Memòria de l'excavació arqueològica d'urgència efectuada al C/ Sant Pau núm. 82 de Barcelona (Barcelonès)*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

LAORDEN, V.; PRADA, J. L.; MONSEÑE, F. J. M.; SERRA, J. (1993), "Estudi geològic del solar de la Caserna de Sant Pau", A *Tribuna d'Arqueologia 1991-1992*: 33-35, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Barcelona.

LLORENS, J. (1989), *Ceràmica catalana de reflex metàl·lic: segles XV al XVII*, F. Llorens S. A., Barcelona.

PIERA, J. (2004), *Memòria de la intervenció arqueològica a l'illa d'en Robador: C/ Robador, Sant Rafael, Sant Josep Oriol i Sadurní. Ciutat Vella, Barcelona*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

PLADEVALL, A. (1982), "Barcelona i el Barcelonès", a *Gran geografia comarcal de Catalunya. Volum 8: El Barcelonès i el Baix Llobregat*. Obra dirigida per Carreras i Martí, J., Enciclopèdia Catalana, Barcelona, pp. 11-14.

RIBA, O. (1993), "Assaig sobre la geomorfologia medieval de la ciutat vella de Barcelona", *Actes del III Congrés d'Història de Barcelona*, Barcelona, 1:171-176.

RIERA, S. (1990), "Història de la vegetació al Pla de Barcelona en els darrers 9000 anys. Anàlisi pol·línica de l'antic Estany del Cagalell (DR -1)", *Revista Catalana de Geografia*, 13: 57-71, Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona.

RIERA, S., ESTEBAN - AMAT, A. (1994), "Vegetation history and human activity during the last 6000 years on the central Catalan coast (north eastern Iberian peninsula)", *Veg. Hist. Archaeobot.* 3: 7-23.

RIERA, S. (1996), "Incendis i perturbacions forestals d'origen antròpic durant el neolític antic al Pla de Barcelona (sector central de la costa catalana)", *I Congrés del neolític a la Península Ibèrica. Gavà- Bellaterra. Rubricatum*, 1: 35-42, Gavà.

RIERA, S., PALET, J. M. (2005), "Aportaciones de la Palinología a la historia del paisaje mediterráneo: estudio de los sistemas de terrazas en las Sierras Litorales Catalanas desde la perspectiva de la Arqueología Ambiental y del Paisaje", A RIERA, S.; JULIA, R. (eds.), *Transdisciplinary approach to a 8,000*

years history of land uses. 1st Workshop of Catalan Network for the Study of Cultural Landscapes and Environmental History. Serie Monografías del SERP, 5: 55-74.

RIERA, S. (2007), "Cambios vegetales holocenos en la región mediterránea de la Península Ibérica: ensayo de síntesis", *Ecosistemas. Paisajes culturales y reconstrucción histórica de la vegetación*, 1: a, <http://www.revistaecosistemas.net/>

SALAZAR, N. (2004), *Informe preliminar de l'excavació arqueològica d'urgència al carrer Reina Amàlia 16-16 bis de Barcelona*, Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Memòria inèdita.

SANTANACH, J. (2003), "L'anomenada 'vaixella de dol'", *Butlletí informatiu de ceràmica*, 78-79: 12-80, ACCDT, Barcelona.

TELESE COMPTE, A. (1991), *La vaixella blava catalana de 1570 a 1670. Repertori, catalogació i proposta per a la seva nomenclatura*, Investigació bibliogràfica sobre la pisa hispànica, Barcelona.

VENTAYOL, A. (1999), "Implicacions Geotècniques de l'antic Estany de Cagalell. El Raval, Barcelona." Associació Catalana d'Empreses de Sondeigs i Estudis Geotècnics (ACESEG). Butlletí núm. 2.

VENTAYOL, A., PALAU, J., ROCA, A. (2002), "El contexto geotécnico de la ciudad de Barcelona", *Ingeniería del Terreno. IngeoTer 1. U. D. Proyectos. E. T. S .I. Minas. U. P. M. Madrid.*

9. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1000

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Superficial

Textura: Altres **Consistència:** Solta

Composició Geològica:

Argiles
Pedres

Composició Orgànica:

Carbons
Fusta
Matèria en descomposició

Composició Artificial:

Ceràmica
Material de construcció
Morter
Plàstics
Runa
Vidre

Color: Marró fosc

Cota Superior: 4,80 (en metres)

Cota Inferior: 4,40 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)

Datació:

Interpretació: Estrat format com a conseqüència de l'enderroc de l'edifici.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 1003-1002-1001-1004

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1001

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Mur

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter
Pedra treballada

Color: Blanc

Cota Superior: 4,82 (en metres)

Cota Inferior: 3,50 (en metres)

Amplada: 0,60 (en metres)

Longitud: 2,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació:

Interpretació: Fonamentació d'un mur pertanyent a la finca núm. 14 del carrer Arc del Teatre.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 1000
Farceix a: 1012
Se li lliura: 1003
És solidària amb: 1002

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1002

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Mur

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter
Pedra treballada

Color: Blanc

Cota Superior: 4,80 (en metres)

Cota Inferior: 3,50 (en metres)

Amplada: 0,40 (en metres)

Longitud: 8,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació:

Interpretació: Fonamentació d'un mur divisor de les finques 12 i 14 del carrer Arc del Teatre.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 1000
Farceix a: 1013
Se li lliura: 1003
És solidària amb: 1001-1004

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1003

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Paviment

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter

Color: Vermell

Cota Superior: 4,40 (en metres)

Cota Inferior: 4,08 (en metres)

Amplada: 2,10 (en metres)

Longitud: 6,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació: Segle XVIII. Terra Nera d'Albisola

Interpretació: Elaborat amb rajoles de 25 x 25 cm disposades a junt seguit. Presenta una reparació amb rajoles rectangulars de 15 x 30 cm, també disposades a junt seguit.

Nivell d'Afectació: Total

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 1005
És cobert per: 1000
És lliura a: 1002-1001-1004

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	1004
Tipus d'U.E.:	Estructura positiva	Definició:	Mur	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:	Composició Orgànica:		Composició Artificial:	
			Material de construcció Morter Pedra treballada	
Color:	Blanc			
Cota Superior:	4,80 (en metres)	Cota Inferior:	3,50 (en metres)	
Amplada:	0,80 (en metres)	Longitud:	2,20 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:		
Forma del Fons:		Forma en Secció:		
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època moderna (XVI-XVIII)	Datació:		
Interpretació:	Mur de subdivisió de la finca núm. 14 del carrer Arc del Teatre.			
Nivell d'Afectació:		Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

És cobert per: 1000
 Farceix a: 1014
 Se li lliura: 1003
 És solidària amb: 1002

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1005

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Anivellament

Textura: Argilosa **Consistència:** Compacta

Composició Geològica:

Argiles
Llims

Composició Orgànica:

Carbons

Composició Artificial:

Morter

Color: Gris

Cota Superior: 4,40 (en metres)

Cota Inferior: 4,16 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació: 2^a ½ s. XVII. Blava catalana i jaspejada pisana.

Interpretació:

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 1006
 És cobert per: 1003
 És tallat per: 1012-1013-1014

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1006

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Anivellament

Textura: Argil·losorrenca **Consistència:** Solta

Composició Geològica:	Composició Orgànica:	Composició Artificial:
Argiles Sorres		Material de construcció Morter

Color: Marró clar

Cota Superior: 4,16 (en metres) **Cota Inferior:** 3,60 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres) **Longitud:** 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:** 1^a ½ s. XVII. Blava catalana orla palmeta triple.

Interpretació:

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:
 Cobreix a: 1007-1009
 És cobert per: 1005
 És tallat per: 1012-1013-1014

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 U.E.: 1007

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell Definició: Farciment

Textura: Argil·losorrenca Consistència: Solta

Composició Geològica:

Argiles

Composició Orgànica:

Carbons

Composició Artificial:

Material de construcció
Morter

Color: Gris clar

Cota Superior: 3,60 (en metres)

Cota Inferior: 2,24 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació: 1^a ½ s. XVII

Interpretació: Maiòlica Ligur i policroma amb orla de doble salsitxa.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 1006
És tallat per: 1013
Farceix a: 1008

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	1008
Tipus d'U.E.:	Estructura negativa/retall	Definició:	Sitja	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:		Composició Orgànica:		
		Composició Artificial:		

Color:				
Cota Superior:	3,60 (en metres)	Cota Inferior:	2,24 (en metres)	
Amplada:	0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Diàmetre:	1,60 (en metres)	Forma en Planta:	Circular	
Forma del Fons:	Pla	Forma en Secció:	Cilíndrica	
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època moderna (XVI-XVIII)	Datació:	Segle XVII. Reflex metàl·lic amb pinzell-pinta	
Interpretació:				
Nivell d'Afectació:	Total	Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

Talla a: 1009-1010
 És tallat per: 1013
 És farcit per: 1007

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1009

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Abandonament

Textura: Argilosa **Consistència:** Compacta

Composició Geològica:

Argiles
Carbonatació càlcica

Composició Orgànica:

Carbons

Composició Artificial:

Color: Vermell

Cota Superior: 3,60 (en metres)

Cota Inferior: 2,30 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Altres

Datació:

Interpretació: Datació entre època romana i medieval de difícil precisió per l'absència de material arqueològic.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 1010
És cobert per: 1006
És tallat per: 1012-1008-1013-1014

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1010

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Nivell d'ús

Textura: Argilosa **Consistència:** Solta

Composició Geològica:

Argiles
Llims

Composició Orgànica:

Carbons
Malacologia

Composició Artificial:

Ceràmica
Material de construcció

Color: Altres

Cota Superior: 2,30 (en metres)

Cota Inferior: 1,00 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)

Datació: 60-160. Vernhet A1.

Interpretació: Color marró localment verdosa. . Poc material. T.S. Sudgàl.lica.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 1011
És cobert per: 1009
És tallat per: 1008

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1011

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Nivell d'ús

Textura: Argilosa **Consistència:** Compacta

Composició Geològica:

Argiles
Llims

Composició Orgànica:

Carbons
Matèria en descomposició

Composició Artificial:

Ceràmica

Color: Gris fosc

Cota Superior: 1,00 (en metres)

Cota Inferior: 0,00 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Altres

Datació: Prehistòria

Interpretació: Documentat després d'excavar uns 40 cm de potència apareix el nivell freàtic, fet que impedeix una observació acurada de l'estrat. Tan sols s'han recuperat tres fragments ceràmics a mà.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 1010

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1012

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,40 (en metres) **Cota Inferior:** 3,50 (en metres)

Amplada: 0,60 (en metres) **Longitud:** 2,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 1001.

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 1005-1006-1009
És farcit per: 1001

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 1013

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,40 (en metres) **Cota Inferior:** 3,50 (en metres)

Amplada: 0,40 (en metres) **Longitud:** 8,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del mur UE 1002.

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 1005-1006-1007-1008-1009
És farcit per: 1002

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 U.E.: 1014

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall Definició:

Textura: Consistència:

Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial:

Color:

Cota Superior: 4,80 (en metres) Cota Inferior: 3,60 (en metres)

Amplada: 0,80 (en metres) Longitud: 2,20 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) Forma en Planta:

Forma del Fons: Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00 Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) Datació:

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 1004.

Nivell d'Afectació: Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 1005-1006-1009
És farcit per: 1004

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2000

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Superficial

Textura: Altres **Consistència:** Solta

Composició Geològica:

Argiles
Sorres

Composició Orgànica:

Carbons
Matèria en descomposició

Composició Artificial:

Material de construcció
Morter
Plàstics
Runa

Color: Marró clar

Cota Superior: 4,80 (en metres)

Cota Inferior: 3,80 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)

Datació:

Interpretació:

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 2001-2002-2003-2008-2009-2021-2019-2017-2011-2013-2012-2015

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2001

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Paviment

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter

Color: Vermell

Cota Superior: 4,10 (en metres)

Cota Inferior: 3,90 (en metres)

Amplada: 2,00 (en metres)

Longitud: 4,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació:

Interpretació:

Nivell d'Afectació: Total

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 2003
És cobert per: 2000
És lliura a: 2002

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2002

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Mur

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter
Pedra treballada

Color: Blanc

Cota Superior: 4,30 (en metres)

Cota Inferior: 2,80 (en metres)

Amplada: 0,60 (en metres)

Longitud: 2,60 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació:

Interpretació: Mur interior pertanyent a la finca núm. 6 del carrer Arc del Teatre.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:
És cobert per: 2000
Farceix a: 2022
Se li lliura: 2001

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2003

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Anivellament

Textura: Argil·losorrenca **Consistència:** Solta

Composició Geològica:

Argiles
Sorres

Composició Orgànica:

Carbons

Composició Artificial:

Material de construcció
Morter

Color: Marró fosc

Cota Superior: 4,16 (en metres)

Cota Inferior: 3,40 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació: 1^a ½ s. XVII. Reflex metàl·lic i policromes

Interpretació:

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És igual a: 2013
Cobreix a: 2004
És cobert per: 2000-2001
És tallat per: 2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2018-2030-2031

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2004

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Anivellament

Textura: Argilosa **Consistència:** Compacta

Composició Geològica:

Argiles
Llims

Composició Orgànica:

Carbons

Composició Artificial:

Ceràmica
Material de construcció
Morter

Color: Gris fosc

Cota Superior: 3,40 (en metres)

Cota Inferior: 2,80 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació: 1^a ½ s. XVII. Reflex metàl·lic amb pinzell-pinta

Interpretació: També ha aparegut gran quantitat de pisa blanca en espera de l'última coccio amb reflex. Hi ha peces amb sutge fruit de l'última coccio amb reflex sense el brunyit final. Forn proper?

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 2005
 És cobert per: 2003-2013
 És tallat per: 2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 U.E.: 2005

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell Definició: Abandonament

Textura: Argilosa Consistència: Compacta

Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial:

Argiles Carbonatació càlcica	Carbons
---------------------------------	---------

Color: Vermell

Cota Superior: 2,80 (en metres) Cota Inferior: 1,80 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres) Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) Forma en Planta:

Forma del Fons: Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00 Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Altres Datació:

Interpretació: Situat entre època romana i medieval, malgrat que sense material arqueològic associat.

Nivell d'Afectació: Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 2006
És cobert per: 2004
És tallat per: 2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 U.E.: 2006

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell Definició: Nivell d'ús

Textura: Argilosa Consistència: Solta

Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial:

Argiles

Color: Altres

Cota Superior: 1,80 (en metres)

Cota Inferior: 0,20 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)

Datació: I-II d. C.T.S. sudgal. i àmfora tarraconense

Interpretació: Color marró i localment verdosa. Poc material i deteriorat.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Cobreix a: 2007
És cobert per: 2005
És tallat per: 2024

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 U.E.: 2007

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell Definició: Nivell d'ús

Textura: Argilosa Consistència: Compacta

Composició Geològica:

Argiles
Llims

Composició Orgànica:

Carbons
Matèria en descomposició

Composició Artificial:

Color: Gris fosc

Cota Superior: 0,20 (en metres)

Cota Inferior: 0,00 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Altres

Datació:

Interpretació: Podria ser un estrat prehistòric. Absència de material arqueològic associat.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 2006
És tallat per: 2024

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2008

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Mur

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter
Pedra treballada

Color: Blanc

Cota Superior: 4,28 (en metres)

Cota Inferior: 2,72 (en metres)

Amplada: 0,40 (en metres)

Longitud: 2,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació:

Interpretació: Mur mitger de la finca núm. 6 del carrer Arc del Teatre.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 2000
Farceix a: 2023
Se li lliura: 2009-2010

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2009
Tipus d'U.E.:	Estructura positiva	Definició:	Dipòsit	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:	Composició Orgànica:		Composició Artificial:	
			Material de construcció Morter	
Color:	Blanc			
Cota Superior:	4,16 (en metres)	Cota Inferior:	0,00 (en metres)	
Amplada:	1,00 (en metres)	Longitud:	1,00 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:	Quadrada	
Forma del Fons:	Pla	Forma en Secció:	Cilíndrica	
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època moderna (XVI-XVIII)	Datació:		
Interpretació:	Elaborat majoritàriament amb maons de 15 x 30 cm.			
Nivell d'Afectació:	Total	Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

És cobert per: 2000
 Farceix a: 2024
 És lliura a: 2008
 Se li lliura: 2010-2020

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2010

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Dipòsit

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter

Color: Blanc

Cota Superior: 4,15 (en metres)

Cota Inferior: 3,90 (en metres)

Amplada: 1,00 (en metres)

Longitud: 1,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta: Quadrada

Forma del Fons: Pla

Forma en Secció: Cúbica

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)

Datació:

Interpretació:

Nivell d'Afectació: Total

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És tallat per: 2031
Farceix a: 2025
És lliura a: 2008-2009

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2011

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Mur

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter
Pedra treballada

Color: Beige

Cota Superior: 4,37 (en metres)

Cota Inferior: 2,72 (en metres)

Amplada: 0,66 (en metres)

Longitud: 2,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació:

Interpretació: Mur mitger de la finca núm. 6 del carrer Arc del Teatre. Principalment hi ha la seva fonamentació, malgrat que s'observa un envà de 16 cm d'alçat conservats elaborat exclusivament amb maons de 15 x

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 2000
Farceix a: 2026
És solidària amb: 2012-2016

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2012
Tipus d'U.E.:	Estructura positiva	Definició:	Envà	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:	Composició Orgànica:		Composició Artificial:	
			Material de construcció Morter Pedra treballada	
Color:	Blanc			
Cota Superior:	4,50 (en metres)	Cota Inferior:	2,70 (en metres)	
Amplada:	0,00 (en metres)	Longitud:	2,60 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:		
Forma del Fons:		Forma en Secció:		
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època moderna (XVI-XVIII)	Datació:		
Interpretació:	Hi predominen els maons com a material constructiu. També presenta alguns fragments de teula. No s'ha observat l'amplada total per quedar fora de la rasa excavada.			
Nivell d'Afectació:		Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

És cobert per: 2000
Farceix a: 2027
És solidària amb: 2011

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2013

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Anivellament

Textura: Argil·losorrenca **Consistència:** Solta

Composició Geològica:

Argiles
Sorres

Composició Orgànica:

Carbons

Composició Artificial:

Material de construcció
Morter
Runa

Color: Marró clar

Cota Superior: 3,90 (en metres)

Cota Inferior: 3,30 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació: Fi s. XVI- Inici s. XVII

Interpretació: Maiòlica Lligur i blava catalana incipient (són aquelles amb pasta i vidrat de blava de BCN i motius decoratius no gòtics, sinó que recorden a les orles diverses).

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És igual a: 2003
Cobreix a: 2004
És cobert per: 2000
És tallat per: 2026-2027-2014

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2014
Tipus d'U.E.:	Estructura negativa/retall	Definició:	Retall indeterminat	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:		Composició Orgànica:		
		Composició Artificial:		

Color:				
Cota Superior:	3,70 (en metres)	Cota Inferior:	3,30 (en metres)	
Amplada:	1,00 (en metres)	Longitud:	1,50 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:	Irregular	
Forma del Fons:	Pla	Forma en Secció:	Irregular	
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època moderna (XVI-XVIII)	Datació:	Segles XVIII-XIX. Terra Nera d'Albisola	
Interpretació:	Probablement relacionat amb el procés edificatori del segle XVIII.			
Nivell d'Afectació:		Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

Talla a: 2013 És farcit per: 2015

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2015

Tipus d'U.E.: Estrat/nivell **Definició:** Farciment

Textura: Argil·losorrenca **Consistència:** Solta

Composició Geològica:	Composició Orgànica:	Composició Artificial:
Argiles		Material de construcció Morter Runa

Color: Beige

Cota Superior: 3,70 (en metres) **Cota Inferior:** 3,30 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres) **Longitud:** 0,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:** Segles XVIII-XIX. Imitacions terra Nera d'Albisola

Interpretació: Destaca la relativa abundància de ceràmica medieval.

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:
És cobert per: 2000
Farceix a: 2014

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2016

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Mur

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter
Pedra treballada

Color: Blanc

Cota Superior: 4,50 (en metres)

Cota Inferior: 2,70 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres)

Longitud: 2,20 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)

Datació:

Interpretació: Mur menor de subdivisió interna de la finca núm. 6 del carrer Arc del Teatre. No s'han vist les dimensions totals per quedar fora de la present intervenció.

Nivell d'Afectació:

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:
Farceix a: 2028
Se li lliura: 2019
És solidària amb: 2017-2011

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 U.E.: 2017

Tipus d'U.E.: Estructura positiva Definició: Mur

Textura: Consistència:

Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial:

Material de construcció
Morter
Pedra treballada

Color: Blanc

Cota Superior: 4,30 (en metres) Cota Inferior: 2,70 (en metres)

Amplada: 0,36 (en metres) Longitud: 1,20 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) Forma en Planta:

Forma del Fons: Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00 Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) Datació:

Interpretació: Mur pertanyent a la finca núm. 6 del carrer Arc del Teatre.

Nivell d'Afectació: Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

És cobert per: 2000
És tallat per: 2018
Farceix a: 2029
Se li lliura: 2020
És solidària amb: 2016

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2018
Tipus d'U.E.:	Estructura negativa/retall	Definició:	Claveguera	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:		Composició Orgànica:		
		Composició Artificial:		

Color:				
Cota Superior:	4,30 (en metres)	Cota Inferior:	3,90 (en metres)	
Amplada:	1,00 (en metres)	Longitud:	3,00 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:	Altres	
Forma del Fons:	Inclinat	Forma en Secció:	Cilíndrica	
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època contemporània (XIX-XXI)	Datació:		
Interpretació:	Planta en forma d'ela. Inclinació en direcció oest.			
Nivell d'Afectació:	Total	Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2017-2029 És farcit per: 2019
--

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2019
Tipus d'U.E.:	Estructura positiva	Definició:	Claveguera	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:		Composició Orgànica:		
		Composició Artificial:	Material de construcció Morter Pedra treballada	
Color:	Blanc			
Cota Superior:	4,30 (en metres)	Cota Inferior:	3,90 (en metres)	
Amplada:	1,00 (en metres)	Longitud:	3,00 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:	Altres	
Forma del Fons:	Inclinat	Forma en Secció:	Cilíndrica	
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època contemporània (XIX-XXI)	Datació:		
Interpretació:	Coberta elaborada amb grans blocs de gres, parets de maons i solera de rajola vidrada probablement reaprofitada.			
Nivell d'Afectació:	Total	Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

És cobert per: 2000
 Farceix a: 2018
 És lliura a: 2016
 Se li lliura: 2020

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2020

Tipus d'U.E.: Estructura positiva **Definició:** Mur

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Material de construcció
Morter

Color: Blanc

Cota Superior: 4,50 (en metres)

Cota Inferior: 4,18 (en metres)

Amplada: 0,60 (en metres)

Longitud: 1,70 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres)

Forma en Planta:

Forma del Fons:

Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00

Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)

Datació:

Interpretació: Mur menor de subdivisió de la finca núm. 6 del carrer Arc del Teatre. Probablement respon a una compartimentació recent. A més la seva fonamentació no té excessiva potència.

Nivell d'Afectació: Total

Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Farceix a: 2030
És lliura a: 2009-2021-2019-2017

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2021
Tipus d'U.E.:	Estructura positiva	Definició:	Claveguera	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:	Composició Orgànica:		Composició Artificial:	
			Material de construcció Morter	
Color:	Blanc			
Cota Superior:	4,43 (en metres)	Cota Inferior:	4,13 (en metres)	
Amplada:	0,30 (en metres)	Longitud:	2,00 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:		
Forma del Fons:		Forma en Secció:	Cúbica	
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època contemporània (XIX-XXI)	Datació:		
Interpretació:	Elaborada amb rajoles lligades amb morter de calç blanca.			
Nivell d'Afectació:	Total	Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

És cobert per: 2000
Farceix a: 2031
Se li lliura: 2020

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2022

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 3,90 (en metres) **Cota Inferior:** 2,80 (en metres)

Amplada: 0,60 (en metres) **Longitud:** 2,60 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 2002.

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2004-2005
És farcit per: 2002

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 U.E.: 2023

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall Definició: Rasa de fonamentació

Textura: Consistència:

Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial:

Color:

Cota Superior: 4,28 (en metres) Cota Inferior: 2,72 (en metres)

Amplada: 0,40 (en metres) Longitud: 2,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) Forma en Planta:

Forma del Fons: Forma en Secció:

Coord. UTM X: 0,00 Coord. UTM Y: 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) Datació:

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 2008.

Nivell d'Afectació: Autor: Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2004-2005
És farcit per: 2008

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2024

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,16 (en metres) **Cota Inferior:** 0,00 (en metres)

Amplada: 1,00 (en metres) **Longitud:** 1,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:** Quadrada

Forma del Fons: **Forma en Secció:** Cilíndrica

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del dipòsit 2009.

Nivell d'Afectació: Total **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2004-2005-2006-2007
És farcit per: 2009

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2025

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,15 (en metres) **Cota Inferior:** 3,90 (en metres)

Amplada: 1,00 (en metres) **Longitud:** 1,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:** Quadrada

Forma del Fons: Pla **Forma en Secció:** Cúbica

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del dipòsit 2010.

Nivell d'Afectació: Total **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2004-2005
És farcit per: 2010

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2026

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,37 (en metres) **Cota Inferior:** 2,72 (en metres)

Amplada: 0,66 (en metres) **Longitud:** 2,00 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 2011.

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2013-2004-2005
És farcit per: 2011

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2027

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,20 (en metres) **Cota Inferior:** 2,70 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres) **Longitud:** 2,60 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 2012.

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2013-2004-2005
És farcit per: 2012

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2028

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,50 (en metres) **Cota Inferior:** 2,70 (en metres)

Amplada: 0,00 (en metres) **Longitud:** 2,20 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 2016.

Nivell d'Afectació: **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2004-2005
És farcit per: 2016

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2029
Tipus d'U.E.:	Estructura negativa/retall	Definició:		
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:		Composició Orgànica:		
		Composició Artificial:		

Color:				
Cota Superior:	4,30 (en metres)	Cota Inferior:	2,70 (en metres)	
Amplada:	0,36 (en metres)	Longitud:	1,20 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:		
Forma del Fons:		Forma en Secció:		
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època moderna (XVI-XVIII)	Datació:		
Interpretació:	Interestrat de construcció del mur 2017.			
Nivell d'Afectació:		Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2004-2005
 És tallat per: 2018
 És farcit per: 2017

Nom Jaciment/Codi: CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07 **U.E.:** 2030

Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall **Definició:** Rasa de fonamentació

Textura: **Consistència:**

Composició Geològica: **Composició Orgànica:** **Composició Artificial:**

Color:

Cota Superior: 4,50 (en metres) **Cota Inferior:** 4,18 (en metres)

Amplada: 0,60 (en metres) **Longitud:** 1,70 (en metres)

Diàmetre: 0,00 (en metres) **Forma en Planta:**

Forma del Fons: **Forma en Secció:**

Coord. UTM X: 0,00 **Coord. UTM Y:** 0,00

Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI) **Datació:**

Interpretació: Interestrat de construcció del mur 2020.

Nivell d'Afectació: Total **Autor:** Esther Medina

Observacions:

Relacions físiques:

Talla a: 2003
És farcit per: 2020

Nom Jaciment/Codi:	CA. ARC DEL TEATRE, 4-16. BCN 2007/CODI: 049/07		U.E.:	2031
Tipus d'U.E.:	Estructura negativa/retall	Definició:	Rasa de fonamentació	
Textura:		Consistència:		
Composició Geològica:		Composició Orgànica:		
		Composició Artificial:		

Color:				
Cota Superior:	4,43 (en metres)	Cota Inferior:	4,13 (en metres)	
Amplada:	0,30 (en metres)	Longitud:	2,00 (en metres)	
Diàmetre:	0,00 (en metres)	Forma en Planta:		
Forma del Fons:	Inclinat	Forma en Secció:	Cúbica	
Coord. UTM X:	0,00	Coord. UTM Y:	0,00	
Fase Cronològica:	Època contemporània (XIX-XXI)	Datació:		
Interpretació:	Rasa per a la construcció d'una claveguera. Fons inclinat a l'est.			
Nivell d'Afectació:	Total	Autor:	Esther Medina	
Observacions:				

Relacions físiques:

Talla a: 2003-2010 És farcit per: 2021

10. MATERIALS MOBLES

10.1. Inventari

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
1000		1	14118	PE	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVIII	
1000		1	14003	NA	CAT	TO	AO				VI	S. XVIII	Vidrat verd.
1000		1	14003	SF	FIN	TO	AO				VI		Vidrat melat.
1000		1	14200	SF	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI		
1000		1	14200	FO	CSS	TO	AO	PI	PI	VI	VI		
1000		1	14002	FO	CSS	TO	AO						
1000		1	20001		MON								
1003		2	14103	SF	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	XVII - XVIII	
1003		1	14003	VO	PAT	TO	AO			VI			
1003		1	14304	BR	CAT	TO	AO				VI	S. XVIII	"Terraglia nera" d'Albisola.

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
1003		1	15000	PS	TPT		AO						
1003		1	14002	VO	SEV	TO	AO						
1003		1	14002	FO	PAT	TO	AO						
1005		4	14002	SF	FIN	TO	AO						
1005		1	14002	VO	CAF	TO	AO						
1005		1	14003	BR	FIN	TO	AO				VI		Vidrat marró.
1005		1	14003	VO	PDA	TO	AO				VI		Vidrat marró.
1005		1	14003	SF	FIN	TO	AO				VI		Vidrat marró.
1005		1	14003	BR	CAT	TO	AO				VI		Vidrat negre.
1005		1	14003	BR	CAT	TO	AO				VI		Vidrat negre.

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
1005		1	14100	VO	ESC	TO	AO			VI	VI		
1005		1	14200	FO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVI	
1005		1	14305	SF	FIN	TO	AO	PI	PI	VI	VI	F.S.XVI - I.S. XVII	
1005		1	14103	FO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVII	Decoració central amb ocell.
1005		1	14103	SF	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVII	Decoració central amb ocell.
1005		1	14304	SF	FIN	TO	AO	PI	PI	VI	VI	2 ^a 1/2 S. XVII	Jaspejada de Pisa.
1005		8	60051										
1006		1	14104	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	1 ^a 1/2 S. XVII	Orla de palmeta triple.
1006		1	14002	SF	FIN	TO	AO						
1006		3	14002	SF	CAF	TO	AO						

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
1006	1	15000	PS	TPT		AO						
1006	1	14003	NA	POA	TO	AO		AC	VI	VI		Vidrat melat.
1006	1	14003	VO	GIB	TO	AO			VI			Vidrat melat.
1006	1	14003	VO	TEN	TO	AO			VI	VI		Vidrat melat.
1006	1	14006	NA	FIN	TO	AR			VI	VI		Vidrat verd.
1007	1	14003	VO	PDA	TO	AO			VI			Vidrat marró.
1007	1	14003	SF	GET	TO	AO			VI			Vidrat marró.
1007	1	14003	PE	FRU	TO	AO			VI			Vidrat marró.
1007	1	14003	NA	POA	TO	AO			VI	VI		Vidrat melat.
1007	1	14003	SF	MOR	TO	AO			VI	VI		Vidrat verd.

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Típo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
1007		1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI		Vidrat verd.
1007		1	14100	FO	FIN	TO	AO			VI		
1007		1	14100	SF	FIN	TO	AO			VI		
1007		1	14100	VO	SEV	TO	AO			VI		
1007		1	14100	VO	ESC	TO	AO			VI	VI	
1007		1	14100	VO	PAT	TO	AO			VI	VI	
1007		1	14100	VO	PAT	TO	AO			VI		
1007		1	14252	VO	PAT	TO	AO	PI		VI		S. XIII- XIV
1007		1	14200	VO	PAT	TO	AO	PI		VI		S. XV-XVI
1007		1	14129	SF	FIN	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVII

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions		
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.	
1007	1	14129	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVII	Orla de doble salsitxa.
1007	2	14305	SF	FIN	TO	AO	PI	PI	VI	VI	F.S.XVI- P.S. XVII	
1007	1	14103	FO	ESC	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVII	
1007	1	14103	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVII	
1010	1	13106	VO	VER. A 1	MO	AO	BB		VE	VE	60-160 d. C.	
1010	5	13250	SF	FIN	TO	AO						
1010	1	13250	VO	FIN	TO	AO						
1010	1	13258	VO	FIN	TO	AO						
1010	1	13258	SF	FIN	TO	AO						
1010	2	13251	SF	FIN	TO	GR						

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Típo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Pasta	Int.	Ext.	Int.		
1010		1	13251	SF	FIN	TO	GR		IP			
1010		1	13251	SF	FIN	TO	AR					
1010		2	50015	SF	FIN		AO					
1011		3	11000	SF	FIN	MA	GR					
2003		1	14003	PS	GIB	TO	AO		VI			Vidrat verd.
2003		1	14003	SF	FRU	TO	AM		VI	VI		Vidrat verd.
2003		1	14006	SF	FIN	TO	AR		VI			Vidrat verd.
2003		1	14003	VO	PDA	TO	AO		VI			Vidrat marró.
2003		1	14003	VO	ESF	TO	AO		VI	VI		Vidrat verd.
2003		1	14006	VO	MOR	TO	AO		VI	VI		Vidrat verd.

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Int.	Ext.	Int.	Ext.			
2003		5	15000	PS	TPT	TO	AO						
2003		1	14208	SF	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI-XVII	
2003		1	14208	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI-XVII	
2003		2	14208	FO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI-XVII	
2003		2	14100	FO	ESC	TO	AO			VI	VI		
2003		2	14129	FO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVII	
2003		1	50032	PS	FIN		AO	PI		VI		S. XVII	
2006		3	13106	SF	FIN	MO	AO		MO	VE	VE	S. I-II d. C.	
2006		2	13258	VO	TAP	TO	AO					50-500 d. C.	Família Ostia I-261 et similis.
2006		17	13250	SF	FIN	TO	AO						

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2006	4	13250	SF	FIN	TO	AO				Pasta calcària.	
2006	6	13300	SF	AMF	TO	AO				Pasta calcària.	
2006	4	13251	SF	FIN	TO	AR					
2006	7	13310	SF	AMF	TO	AO					
2006	1	13310	AN	AMF	TO	AO			s. I d. C.	Pascual 1 o Dressel 2/4.	
2006	1	13250	AN	GET	TO	AO					
2006	1	13111	PE	FIN	TO	AO				En cas de ser una Clara A ha perdut totalment el vernís.	
2013	1	14103	VO	ESC	TO	AO	PI		VI VI	F.S.XVI- P.S. XVII	Orla de línies obliqües.
2013	1	14103	PE	PAT	TO	AO	PI		VI VI	F.S.XVI- P.S. XVII	Motiu central amb ocell.
2013	1	14305	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI VI	F.S.XVI- P.S. XVII	

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2013	1	14200	VO	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI	
2013	1	14208	OR	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	1/2s.XVI -1/2 s. XVII	
2013	1	14200	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI	
2013	1	14200	FO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI	
2013	1	15000	PS	TPT		AO						
2013	1	14003	VO	GRE	TO	AO			VI			Vidrat marró.
2013	2	14003	VO	GIB	TO	AO			VI			Vidrat melat.
2013	1	14003	PE	FRU	TO	AO			VI	VI		Vidrat melat.
2013	1	14003	VO	PDA	TO	AO			VI			Vidrat melat.
2015	1	14003	VO	PDA	TO	AO		PI	VI	VI		Vidrat marró, groc i negre. Imita vaixel·la de dol.

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Int.	Ext.	Int.	Ext.			
2015		1	14003	VO	PDA	TO	AO		PI	VI	VI	S. XVII - XIX	Vidrat marró, groc i negre. Imita vaixel·la de dol.
2015		2	50032	PS			AO		PI		VI	S. XVII - XIX	Vidrat verd i morat.
2015		1	14003	SF	CAT	TO	AO			VI			Vidrat marró.
2015		1	14252	VO	PAT	TO	AO	PI		VI		S. XIII- XIV	Orla de ziga-zaga.
2015	1	1	10624	PE	GER	TO	AO			VI	VI	S. XIII- XIV	Importació de Pròxim Orient.
2004		19	15000		TPT		AO						
2004		117	14100	VO	PAT	TO	AO			VI	VI		
2004		5	14100	PS	PAT	TO	AO			VI	VI		
2004		50	14100	FO	PAT	TO	AO			VI	VI		
2004		32	14100	SF	PAT	TO	AO			VI	VI		

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2004	21	14100	FO	ESC	TO	AO			VI	VI		
2004	50	14100	VO	ESC	TO	AO			VI	VI		
2004	14	14100	SF	ESC	TO	AO			VI	VI		
2004	31	14100	OR	EOR	TO	AO			VI	VI		
2004	1	14100	PE	ESC	TO	AO			VI	VI		
2004	5	14100	PS	ESC	TO	AO			VI	VI		
2004	2	14100	VO	EOR	TO	AO			VI	VI		
2004	1	14252	VO	PAT	TO	AO	PI		VI		S. XIII- XIV	Orla d'ull creuat.
2004	1	14250	PE	PAT	TO	AO	PI		VI		S. XIII- XIV	Motiu pseudo-heràldic.
2004	1	14128	VO	ESC	TO	AO	PI		VI	VI	S. XIV	Motiu de palmetes.

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2004		1	14128	SF	GET	TO	AO		PI		VI	S. XIV	
2004		1	14103	FO	PAT	TO	AO		PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Orla de línies oblíques.
2004		2	50032	PS			AO		PI		VI	XVII	
2004		6	14002	VO	PAT	TO	AO						
2004		2	14002	PS	PAT	TO	AO						
2004		1	14002	FO	PAT	TO	AO						
2004		1	14002	PE	MOR	TO	AO						
2004		2	14002	VO	SEV	TO	AO						
2004		4	14002	FO	ESC	TO	AO						
2004		1	14002	VO	ESC	TO	AO						

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions						
				Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.					
2004	1	14002	VO	ESC	TO	AO									
2004	5	14002	OR	EOR	TO	AO									
2004	1	14003	VO	CSS	TO	AO			VI	VI					Vidrat verd.
2004	1	14003	VO	ESF	TO	AO				VI					Vidrat verd i melat.
2004	1	14003	VO	GRE	TO	AO			VI						Vidrat marró.
2004	1	14003	VO	SEV	TO	AO			VI						Vidrat melat.
2004	1	14003	VO	PAT	TO	AO			VI						Vidrat melat.
2004	1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI						Vidrat melat.
2004	13	14200	FO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI		S. XVI - XVII			Motiu radial.
2004	2	14200	FO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI		S. XVI - XVII			Motiu de "rosetó" (flor esquemàtica amb sis petals).

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions		
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.	
2004	1	14200	FO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu de roda.
2004	6	14200	FO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu vegetals esquematitzats.
2004	4	14200	FO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004	1	14200	PS	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu de "rosetó" (flor esquemàtica amb sis petals).
2004	1	14200	PS	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu de roda.
2004	1	14200	PS	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu radial.
2004	7	14200	OR	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Amb quatre franges perpendiculars a la vora.
2004	17	14200	OR	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Amb un traç de triple pinta perpendicular a la vora.
2004	4	14200	OR	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004	1	14200	PS	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2004	1	14200	OR	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Amb quatre filets perpendiculars a la vora.
2004	32	14200	VO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu floral.
2004	27	14200	VO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004	4	14200	VO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Amb orla d'esglaons.
2004	25	14200	SF	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004	1	14200	PS	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004	16	14208	VO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	3	14208	PS	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	2	14208	PE	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	6	14208	FO	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm. Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
						Int.	Ext.	Int.	Ext.			
2004	5	14208	SF	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	16	14208	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	1	14208	PS	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	1	14208	FO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	10	14200	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	Orla de cadenes.
2004	8	14200	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Orla amb motiu floral.
2004	2	14200	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Orla d'esglaons.
2004	6	14208	SF	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	9	14200	VO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004	5	14200	FO	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2004		2	14200	PE	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004		8	14200	SF	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004		8	14200	SF	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	
2004	6	1	14208	PS	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	Fi s. XVI - mitjansXV II	
2004	5	1	14200	PS	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu central radial.
2004	3	1	14200	PS	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu central radial.
2004	1	1	14200	PS	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu de "rosetó" (flor esquemàtica amb sis petals).
2004	7	1	14200	PS	PDA	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Orla de cadenes i motiu central vegetal.
2004	2	1	14200	PS	ESC	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu central radial.
2004	4	1	14200	PS	EOR	TO	AO	PI	PI	VI	VI	S. XVI - XVII	Motiu central d'asterisc de doble traç.

CARRER ARC DEL TEATRE, 4-6 (049/07) (BARCELONA)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2004	8	1	14200	SF	FIN	TO	AO	PI		VI	VI	S. XVI - XVII	Amb inscripcions.

10.2. Dibuix

LÀMINA 1. 049/07-2004-1. Perfil sencer d'escudella d'orelletes amb decoració de reflex metàl·lic. Motiu central de flor esquematitzada.

LÀMINA 2. 049/07-2004-2. Perfil sencer d'escudella amb decoració de reflex metàl·lic. Motiu central radial.

LÀMINA 3. 049/07-2004-3. Perfil sencer d'escudella d'orelletes amb decoració de reflex metàl·lic. Motiu central radial.

LÀMINA 4. 049/07-2004-4. Perfil sencer d'escudella d'orelletes amb decoració de reflex metàl·lic. Motiu central d'asterisc de doble traç.

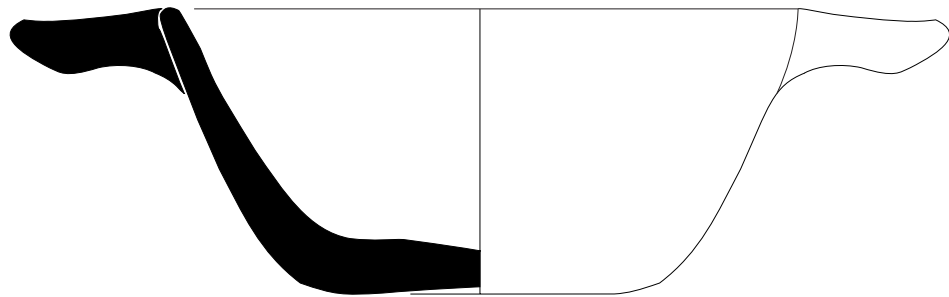
LÀMINA 5. 049/07-2004-5. Perfil sencer d'escudella amb decoració de reflex metàl·lic. Motiu central radial.

LÀMINA 6. 049/07-2004-6. Perfil sencer d'escudella amb decoració de reflex metàl·lic.

LÀMINA 7. 049/07-2004-7. Perfil sencer de plat amb decoració de reflex metàl·lic. Orla de cadenes i motiu central vegetal.

LÀMINA 8. 049/07-2004-8. Fragment informe amb inscripcions en reflex metàl·lic.

LÀMINA 9. 049/07-2015-1. Peu de gerra amb vidrat verd. Importació del Proper Orient.

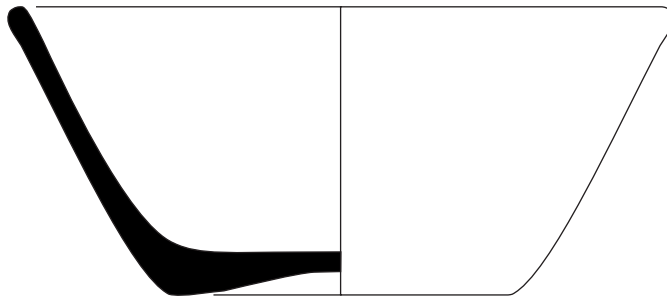

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.1

LÀMINA I

Mides : Alçària: 4,5 cm Ø base: 5,5 cm Ø vora: 11 cm

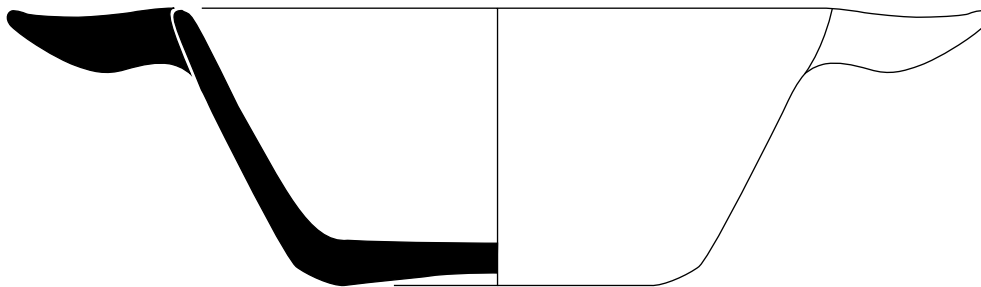

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.2

LÀMINA II

Mides : Alçària: 5 cm Ø base: 5,5 cm Ø vora: 11 cm

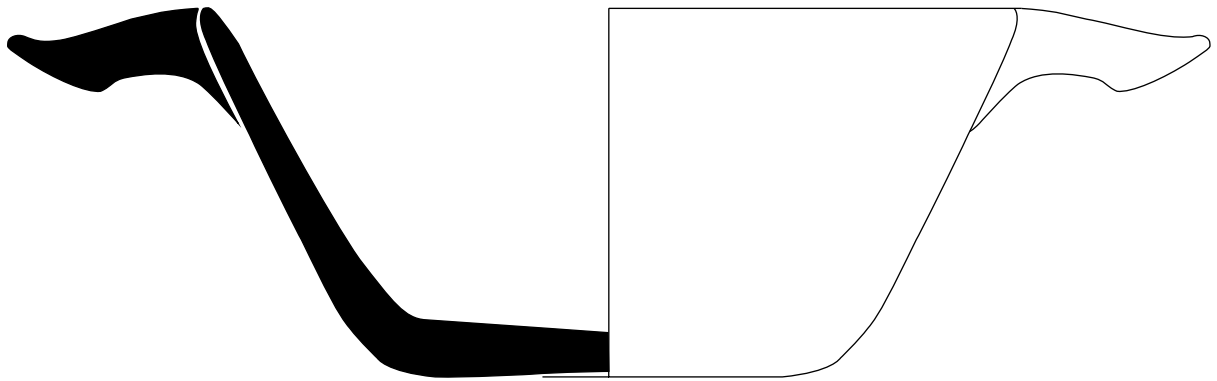

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.3

LÀMINA III

Mides : Alçària: 4,7 cm Ø base: 5,5 cm Ø vora: 11 cm

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.4

Mides : Alçària: 5 cm Ø base: 5,5 cm Ø vora: 11 cm

LÀMINA IV

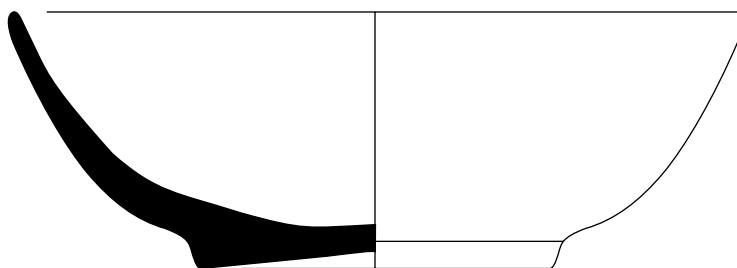

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.5

LÀMINA V

Mides : Alçària: 4,7 cm Ø base: 5,5 cm Ø vora: 11 cm

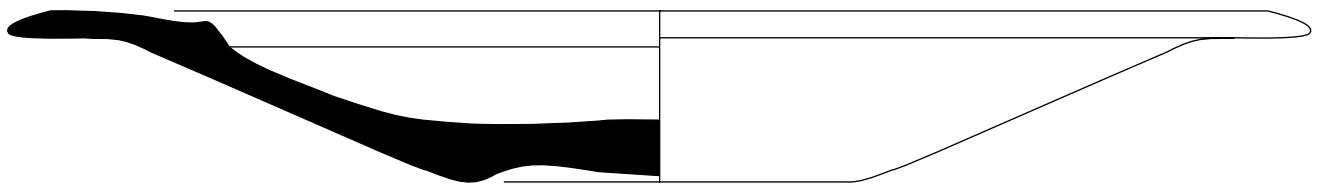

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.6

LÀMINA VI

Mides : Alçària: 4,7 cm Ø base: 6,4 cm Ø vora: 13 cm

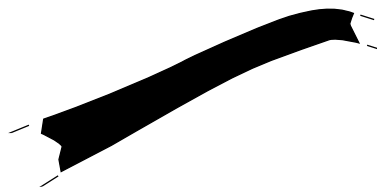

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.7

LÀMINA VII

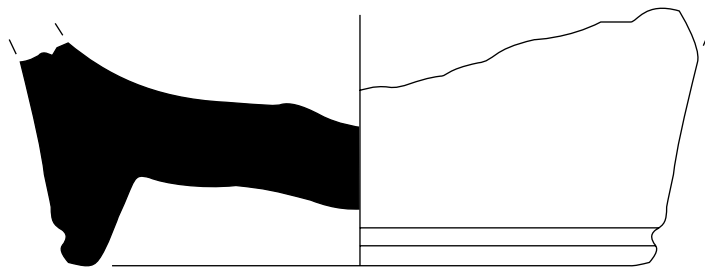
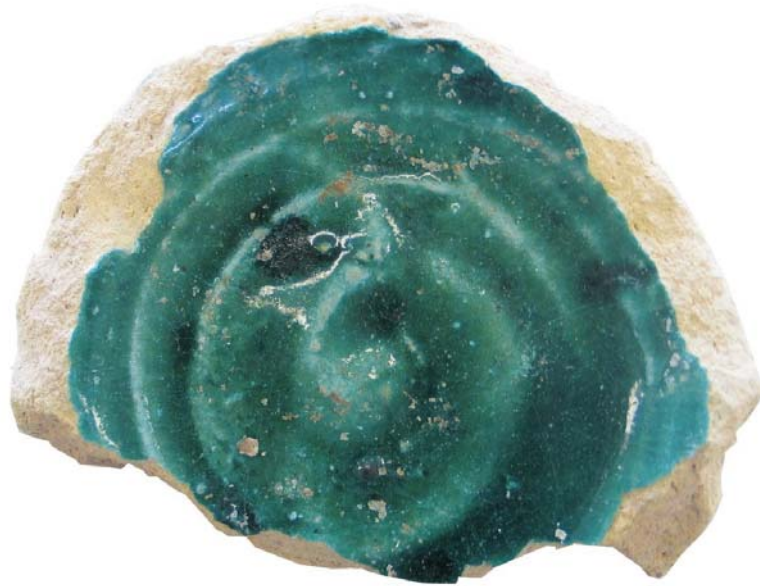
Mides : Alçària: 2 cm Ø base: 5 cm Ø vora: 19 cm

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2004.8

LÀMINA VIII

Jaciment: Arc del Teatre (049/07)
Núm. Inventari: 2015.1

Mides : Ø base: 10 cm

LÀMINA IX

10.3. Estudi

En primer lloc cal assenyalar la presència escadussera de material d'època romana. El ventall cronològic d'aquest material es pot situar entre el segle I aC i el segle II dC, amb terra sigil·lata sudgal·lica (un fragment dels quals correspon al tipus Vernhet A1), àmfora tarraconense (amb una nansa de Pascual 1 o Dressel 2/4) i un sol fragment de vora de tapadora de comuna africana de la família Ostia I-261, que té un ventall cronològic més ampli (50-500 dC). Més abundant ha resultat la ceràmica comuna oxidada i reduïda, malgrat que amb escasses formes representades, de les que tan sols hem pogut identificar un fragment de gerra.

A grans trets, la resta de material ceràmic pertany a època moderna i contemporània. Els estrats previs a la urbanització del sector es caracteritzen per la presència de pisa decorada amb blau cobalt (amb un 6, 6%) i de pisa daurada (amb una incidència major, d'un 30 % de la ceràmica recuperada), ambdues de producció catalana. Les primeres produccions amb decoració de reflexes metàl·lics en territori català són de dibuix senzill i deriven dels tipus de Manises. Les fonts escrites situen els inicis d'aquesta ceràmica des de finals del segle XV i principis del XVI (per l'existència d'artesans valencians a la ciutat de Barcelona). No obstant, les troballes de la present intervenció permeten situar la formació dels estrats esmentats a finals del segle XVI i durant tot el segle XVII.

A un nivell més concret, els elements amb més entitat, pel seu òptim estat de conservació, pertanyen al grup de la pisa daurada de producció catalana, dels quals s'han recuperat 10 perfils sencers d'escudella, sobretot d'orelletes, i 1 perfil sencer de plat. Hi ha decorats amb la tècnica del pinzell-pinta 4 perfils sencers d'escudella i 1 perfil sencer de plat.

La ceràmica blava catalana es troba representada fonamentalment en les formes plat i escudella, amb motius decoratius basats en figures zoomorfes i geomètriques. També apareix, malgrat que amb una representació molt menor, l'orla d'Influència del Renaixement.

L'ocupació de la zona abans del creixement urbanístic del sector del Raval es divideix en dues etapes. La fase més antiga presenta elements de ceràmica blava catalana amb decoració de l'orla amb palmeta triple. També hi és present la Majòlica Ligur i alguns exemplars de policroma amb l'orla de doble saltsitxa. De la varietat de reflex metàl·lic, assenyalen la tècnica del pinzell-pinta, la producció més tardana. Hi ha una quantitat important de pisa blanca a la qual li manca la darrera coccio i que és decorada amb reflex. Algunes d'aquestes peces tenen sutge com a conseqüència de l'última coccio i el reflex apareix sense el brunyit final. Potser la presència d'aquests darrers elements s'explica per l'existència d'un forn proper que utilitzava l'àrea de la intervenció per a abocar-hi el material de rebuig. Tanmateix, aquests materials s'adscriuen a finals del segle XVI i la primera meitat del XVII.

Procedents de la capa situada més amunt s'han recuperat fragments de pisa blava catalana i jaspiada de Pisa, la cronologia dels quals es pot situar a la segona meitat del segle XVII. Aquest darrer grup es troba representat tan sols per un exemplar sense forma del tipus bicolor, jaspiat en verd, ocre i morat, tot formant aigües (també dit marbrejat).

L'escassa representació en les formes de la ceràmica decorada contrasta amb la diversitat del repertori formal que es pot observar en les ceràmiques envernissades amb cobertura plumbífera transparent, verda o melada i en l'obra aspra de coccio reduïda i oxidant.

Les ceràmiques amb vernís transparent són les més freqüents, malgrat que també hi són presents els vidrats de color diferent obtinguts afegint un altre òxid metàl·lic, com el melat, el verd i el groc. Representen un 15,5 % del total de ceràmica recuperada. D'aquest grup s'han identificat alguns exemplars d'atuell per beure, de transport, i destinats al servei de taula, com el plat, el plat d'ala, la servidora, la fruitera, l'escalfeta, el càntir, el poal, la gerra i la tenalla. També s'han localitzat alguns recipients emprats en la bugada, com el gibrell. De la ceràmica de cuina s'han documentat cassoles, olles i, en menor quantitat, la greixonera. Lligada a l'ús de l'olla, se n'han recuperat nombrosos fragments de tapadora que mostren una àmplia varietat tant en mides com en vidriats, sobretot en color marró i verd.

La terrissa de cocció oxidant es troba representada en un 12,1 %. En destaquem les formes destinades a la cocció i al servei d'aliments, com la cassola, els plats, les escudelles i les servidores. Assenyalem també la presència de les formes catúfol i morter, malgrat que tenen una incidència menor.

La terrissa de cocció reduïda és inexistent, a excepció d'escadussers fragments (1,65 %) amb aquest tipus de cocció, malgrat que amb cobertura plumbífera en color verd, un dels quals pertany a una vora de morter.

Corresponent al moment en el qual s'edifiquen les finques dels carrers Guàrdia i Lancaster, els segles XVIII i XIX es troben representats per la presència de ceràmiques blaves d'influència italiana (en concret, de Savona) i algun exemplar de "terraglia nera" procedent d'Albisola.

En relació amb aquest darrer grup, Santanach (2003) recomana la utilització de l'expressió "còpies d'a taches noires", o "sèries de taques negres" per a les ceràmiques que imiten les originals, i no la popularment coneguda "ceràmica de dol". Les localitzades en la present intervenció tenen origen a Albisola (golf de Gènova), entre 1721 i 1810, tot i que ja es devia fer a la primera meitat del segle XVIII (per les troballes al castell de Priamar, Savona, Ligúria). Posteriorment, a la primeria del segle XIX, es fabriquen les primeres imitacions. Hi ha també alguns exemplars d'imitació fabricats a Catalunya (tallers de Blanes i Piera, fonamentalment).

En relació amb el material ceràmic no recipient, cal assenyalar la destacable presència del tres peus terrisser, que pot estar recolzant l'origen d'algun dels estrats com el rebuig d'un forn i la possible existència d'un centre productor de ceràmica a les rodalies.

La presència d'objectes metàl·lics ha estat testimonial. Tan sols s'ha recuperat una moneda de bronze il·legible.

Pel que fa al material constructiu, destaquem l'aparició de rajola polícroma dels segles XVIII- XIX, una d'elles amb decoració en verd i morat.

11. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

11.1. Documentació Fotogràfica

Foto 1: Carrer Arc del Teatre. Ubicació dels solars a la vorera esquerra

Foto 2: Rasa 1. Inicial

Foto 3: Rasa 1. En primer terme mur UE 1001 i paviment UE 1003

Foto 4: Rasa 1. Mur UE 1004

Foto 5: Rasa 1. Restes de pintura vermella al mur UE 1002 i retranqueig

Foto 6: Rasa 1. Vistes de l'habitació mirant al nord

Foto 7: Rasa 1. Eliminació del paviment UE 1003

Foto 8: Rasa 1. Inicial de l'estrat UE 1005

Foto 9: Rasa 1. Inicial de la sitja UE 1008 i estrat UE 1009.

Foto 10: Rasa 1. Excavació de la sitja UE 1008

Foto 11: Rasa 1. Situació de la sitja UE 1008 respecte als murs moderns

Foto 12: Rasa 1. Excavació mecànica de la sitja UE 1008

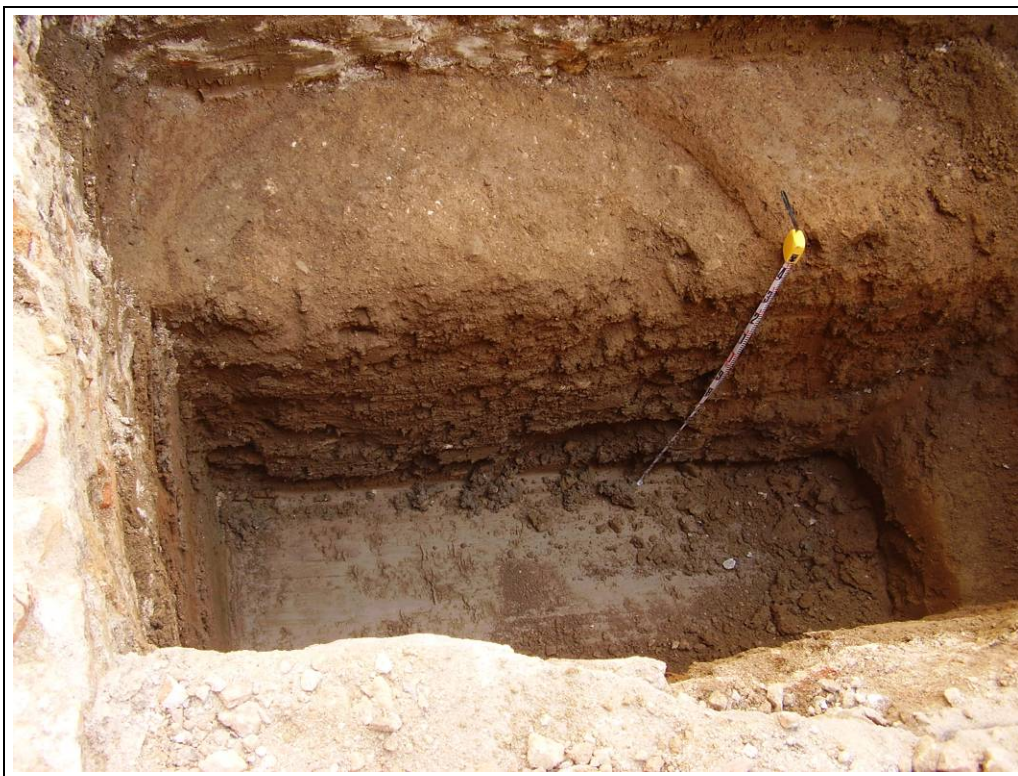

Foto 13: Rasa 1. Secció de la sitja UE 1008

Foto 14: Rasa 1. Eliminació de la sitja UE 1008

Foto 15: Rasa 1. Inicial de la UE 1010

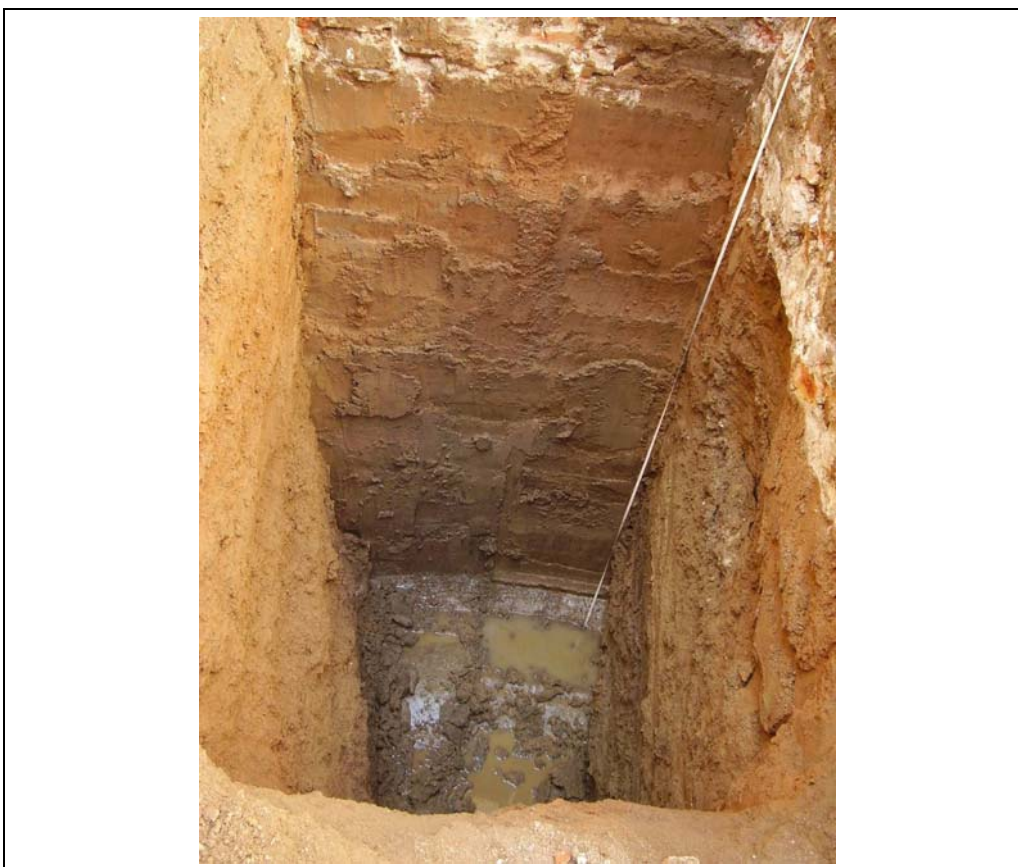

Foto 16: Rasa 1. UE 1011 i aparició del nivell freàtic

Foto 17: Rasa 1. Cobriment

Foto 18: Rasa 1. Cobriment

Foto 19: Rasa 1. Final

Foto 20: Rasa 2. Inicial. Direcció nord

Foto 21: Rasa 2. Inicial. Direcció sud

Foto 22: Rasa 2. Retirada del paviment de formigó

Foto 23: Rasa 2. Neteja del paviment UE 2001

Foto 24: Rasa 2. Paviment UE 2001. Mirant al sud

Foto 25: Rasa 2. Detall del mur UE 2002

Foto 26: Rasa 2. Detall de l'alçat del mur 2002 amb restes de pintura vermella a la cara nord

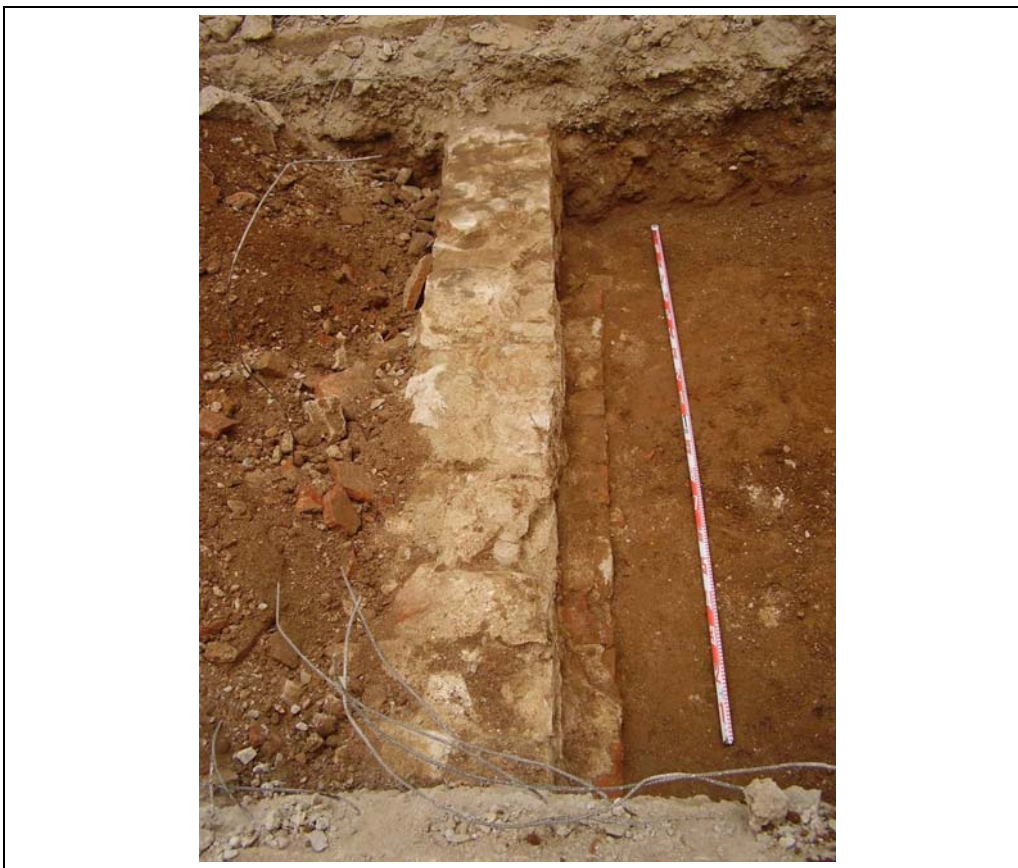

Foto 27: Rasa 2. Banqueta de fonamentació del mur UE 2002

Foto 28: Rasa 2. Inicial de l'estrat UE 2003

Foto 29: Rasa 2. Alçat nord del mur UE 2002

Foto 30: Rasa 2. Inicial de l'estrat UE 2004

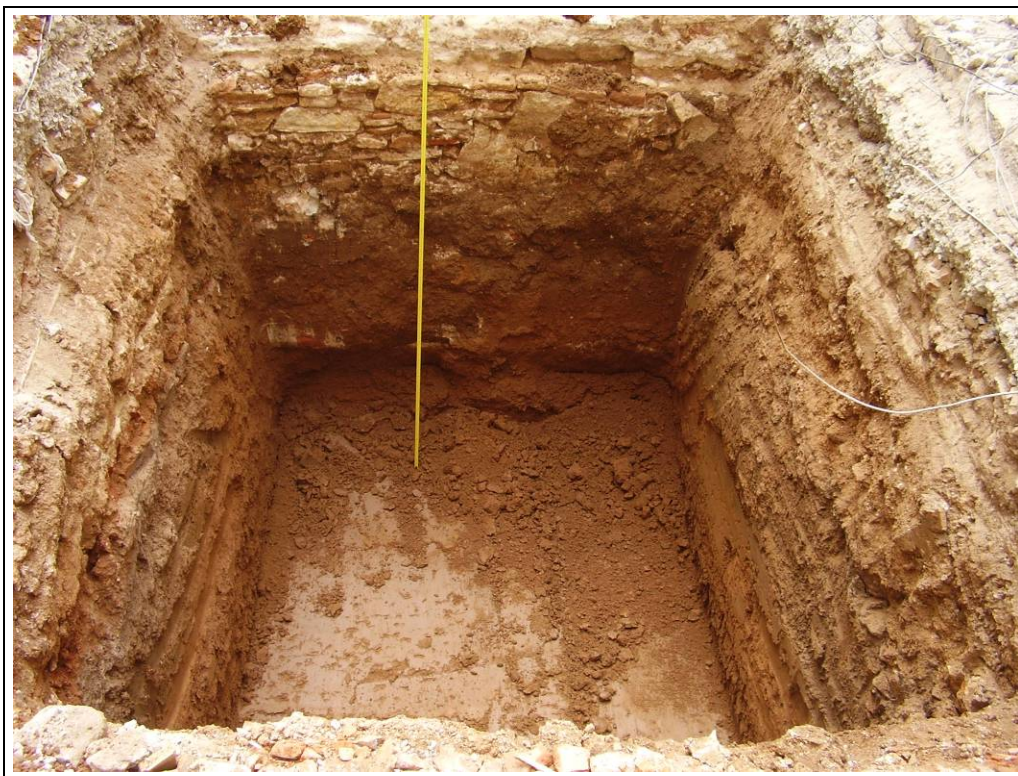

Foto 31: Rasa 2. Inicial de l'estrat UE 2005

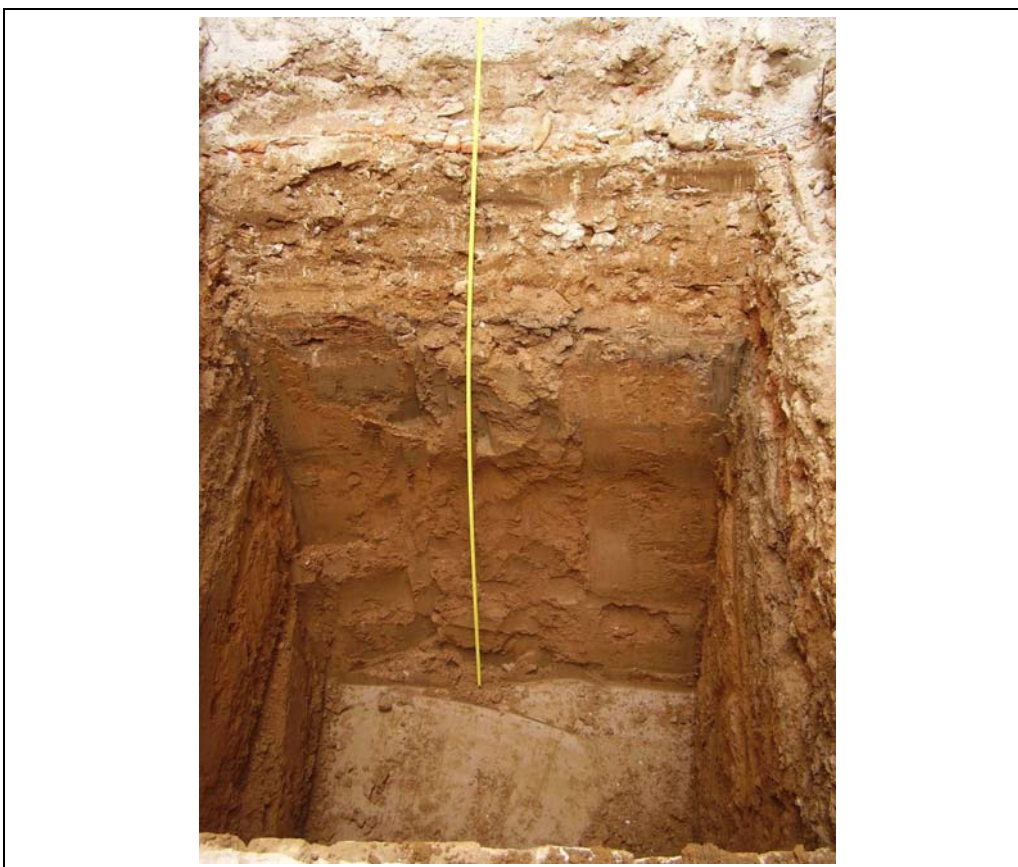

Foto 32: Rasa 2. Inicial de l'estrat 2006

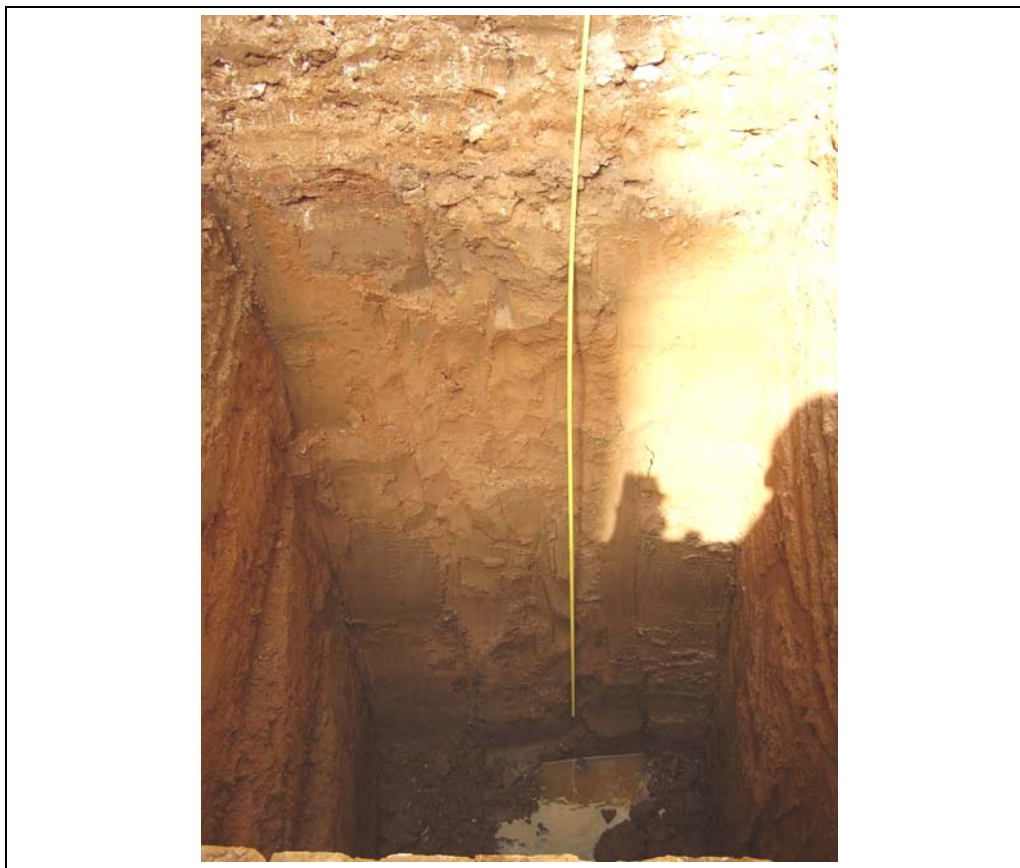

Foto 33: Rasa 2. UE 2007 amb l'aparició del nivell freàtic

Foto 34: Rasa 2. Cobriment del primer sector

Foto 35: Rasa 2. Zona entre murs 2002 i 2008. Inicial UE 2003

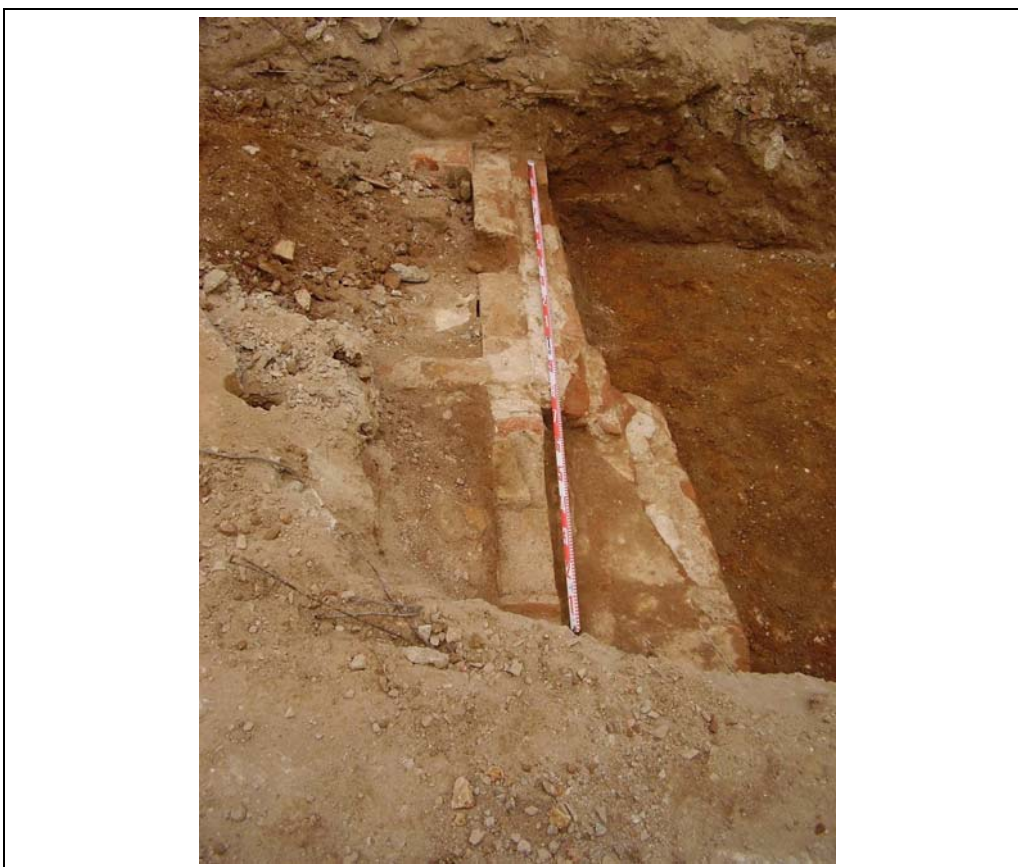

Foto 36: Rasa 2. Detall del mur 2008 i aparició de dipòsits 2009 i 2010

Foto 37: Rasa 2. Inicial 2004 mirant al nord. Vista parcial de l'alçat sud del mur 2002

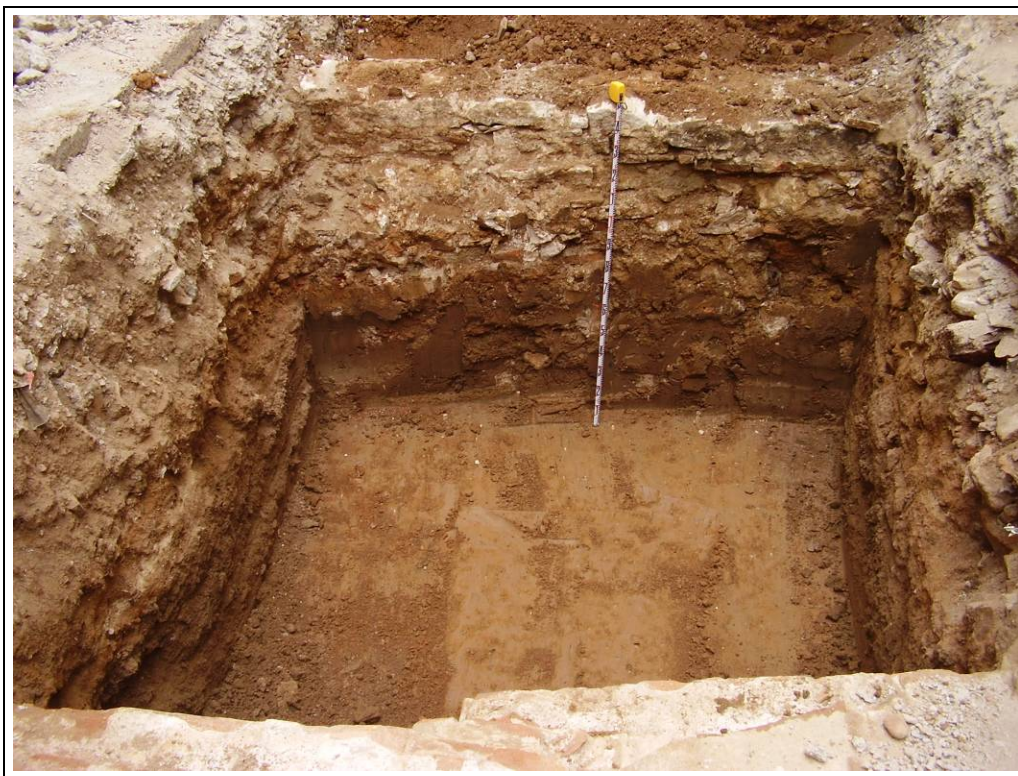

Foto 38: Rasa 2. Inicial UE 2005 i alçat sud del mur 2002

Foto 39: Rasa 2. Cota final del mur 2002. Inicial UE 2006

Foto 40: Rasa 2. Inicial 2007 a la zona del mur 2002

Foto 41: Rasa 2. Zona a tocar del carrer Arc del Teatre. Neteja preliminar

Foto 42: Rasa 2. A la dreta mur 2012. Al fons mur 2011. A l'esquerra retall 2014. Inicial 2013

Foto 43: Rasa 2. Final del retall 2014

Foto 44: Rasa 2. Inicial 2004. Alçats dels murs 2011 i 2012

Foto 45: Rasa 2. Alçat mur 2011

Foto 46: Rasa 2. Alçat del mur UE 2012

Foto 47: Rasa 2. Inicial UE 2005, just on arriba la fonamentació del parcel·lari modern

Foto 48: Rasa 2. Per sota del mur 2011, inicial UE 2006

Foto 49: Rasa 2. Per sota del mur 2011, inicial UE 2007

Foto 50: Rasa 2. Per sota del mur 2011, detall UE 2007

Foto 51: Rasa 2. Aparició del nivell freàtic per sota del mur 2011

Foto 52: Rasa 2. En primer terme mur UE 2017. Al fons mur 2011. Inicial 2003

Foto 53: Rasa 2. Al fons mur menor UE 2016 solidari amb els murs 2011 i 2017

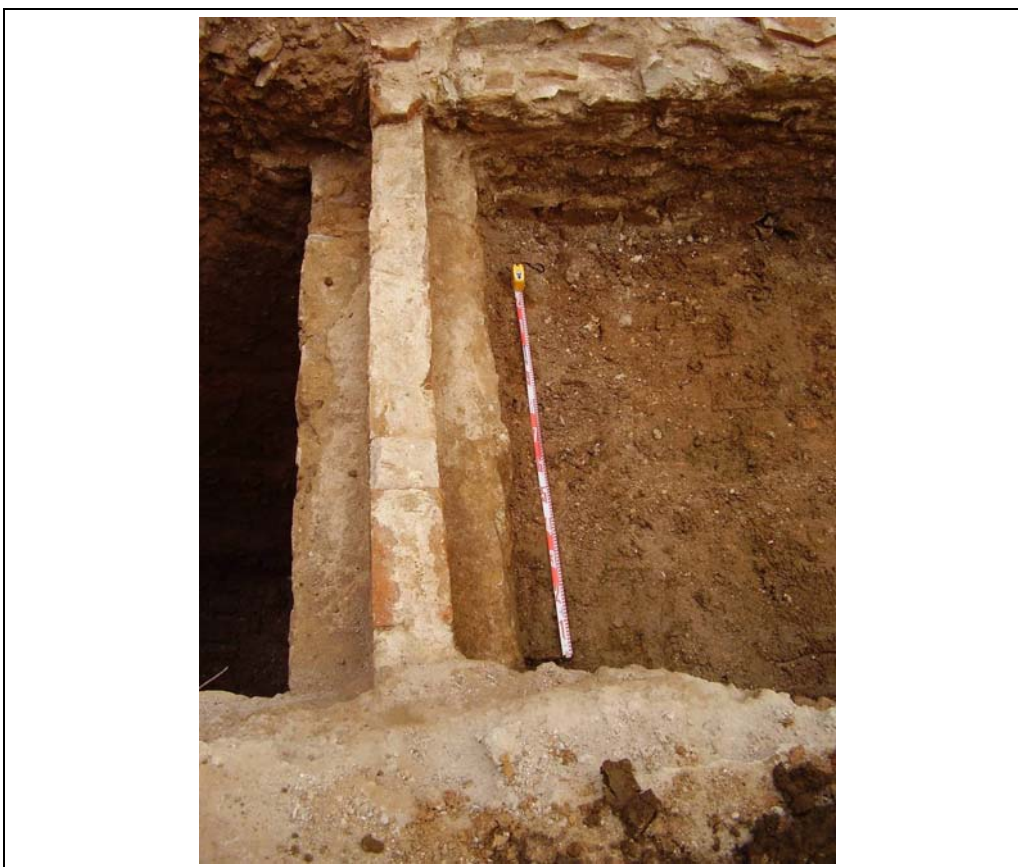

Foto 54: Rasa 2. Detall de la fonamentació del mur 2011

Foto 55: Rasa 2. Alçat parcial del mur 2017 amb afectació a la dreta per claveguera 2019

Foto 56: Rasa 2. Alçat total del mur 2017 i claveguera 2019

Foto 57: Rasa 2. Per sota del mur 2011, inicial estrat 2006

Foto 58: Rasa 2. Per sota del mur 2016, inicial 2007

Foto 59: Rasa 2. En primer terme, dipòsits 2009 i 2010. Al fons clavegueres i murs menors

Foto 60: Rasa 2. Inicial dipòsit 2009

Foto 61: Rasa 2. Inicial del dipòsit 2010

Foto 62: Rasa 2. En primer terme, mur menor 2020. També clavegueres 2021 i 2019

Foto 63: Rasa 2. Detall de la coberta de la claveguera 2019

Foto 64: Rasa 2. Eliminació de les estructures contemporànies

Foto 65: Rasa 2. Després de l'eliminació de les clavegueres la UE 2003 apareix contaminada

Foto 66: Rasa 2. Inicial UE 2004

Foto 67: Rasa 2. Inicial 2004 i alçat del mur 2017 amb afectació per claveguera 2019

Foto 68: Rasa 2. Alçat del dipòsit 2009. Inicial estrat 2004

Foto 69: Rasa 2. Per sota del mur 2017, inicial UE 2005

Foto 70: Rasa 2. Per sota del mur 2017, inicial 2006

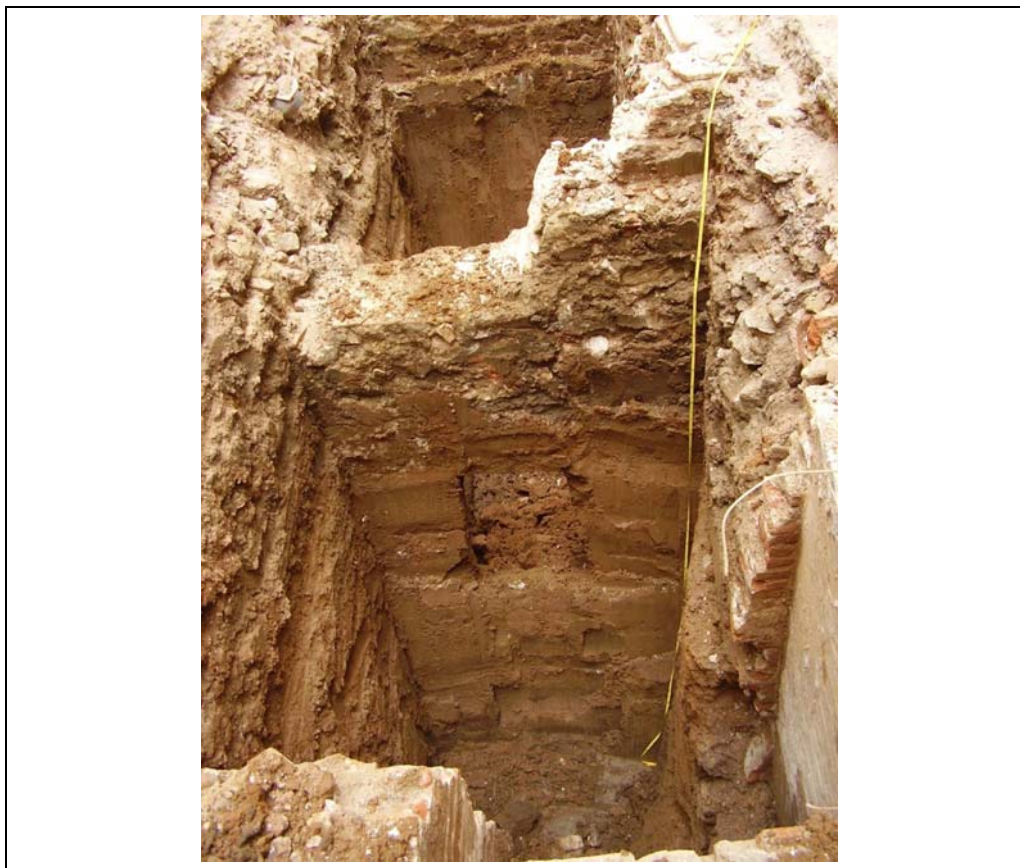

Foto 71: Rasa 2. Per sota del mur 2017

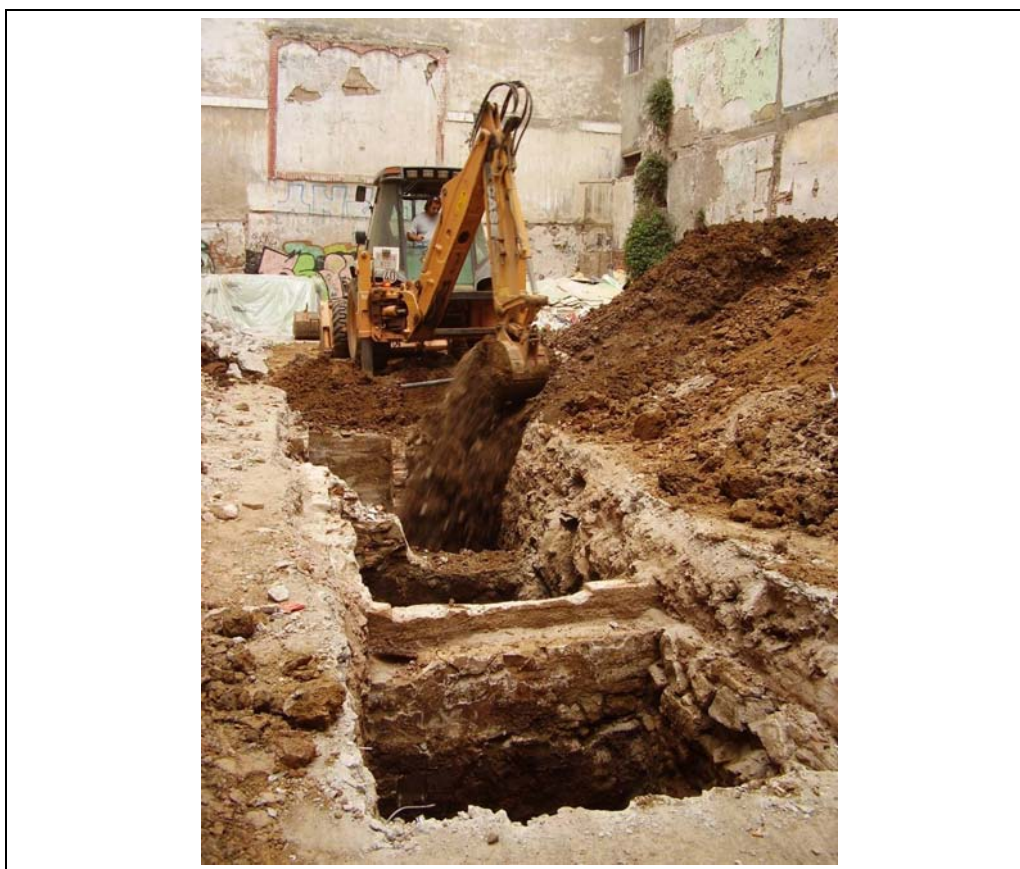
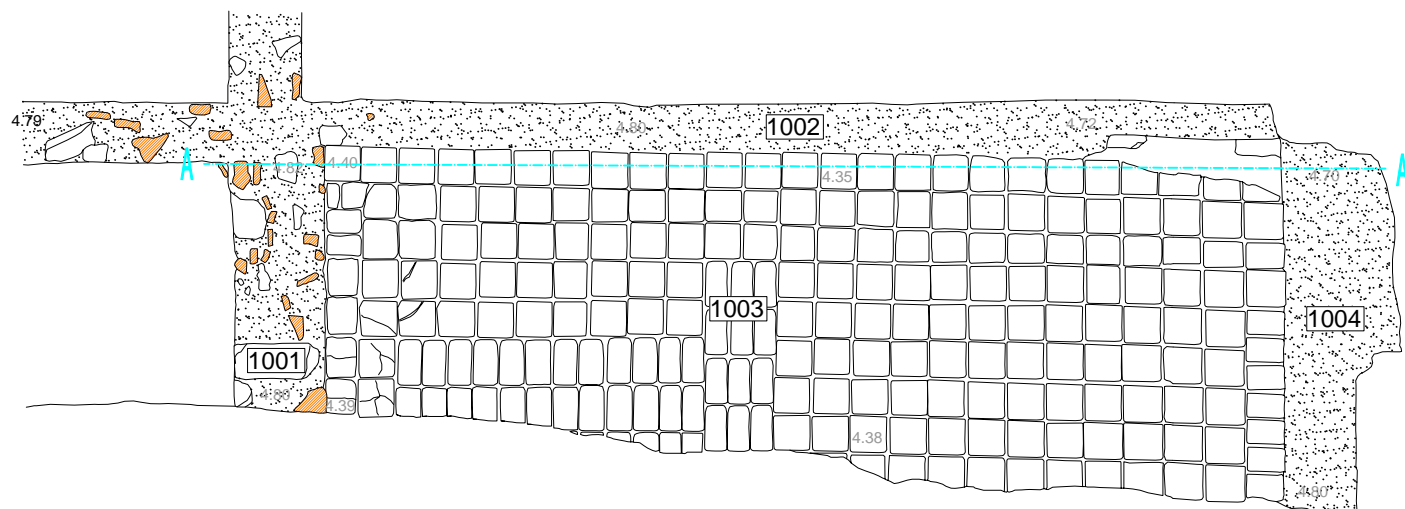
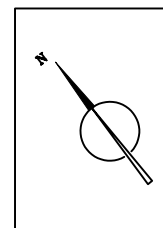

Foto 72: Rasa 2. Cobriment de les estructures

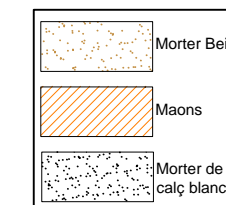
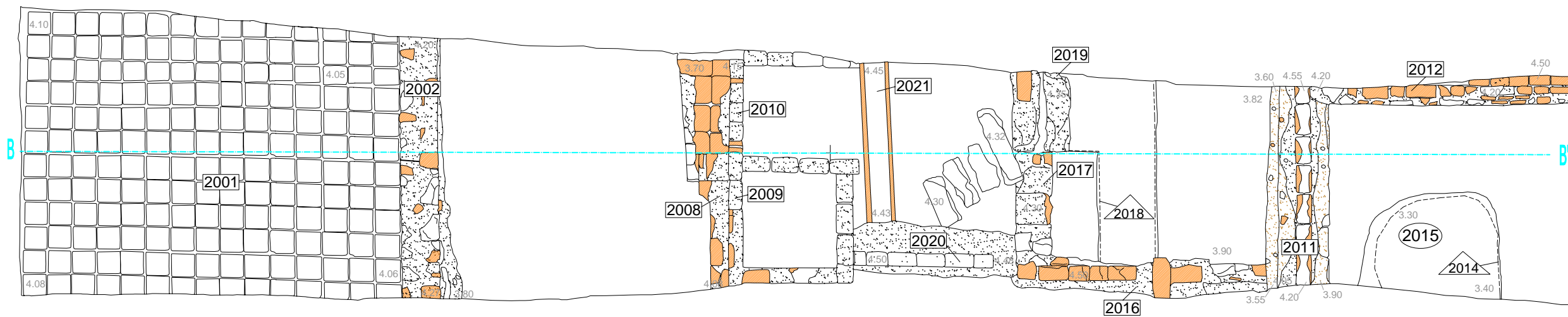
11.2. Documentació Planimètrica

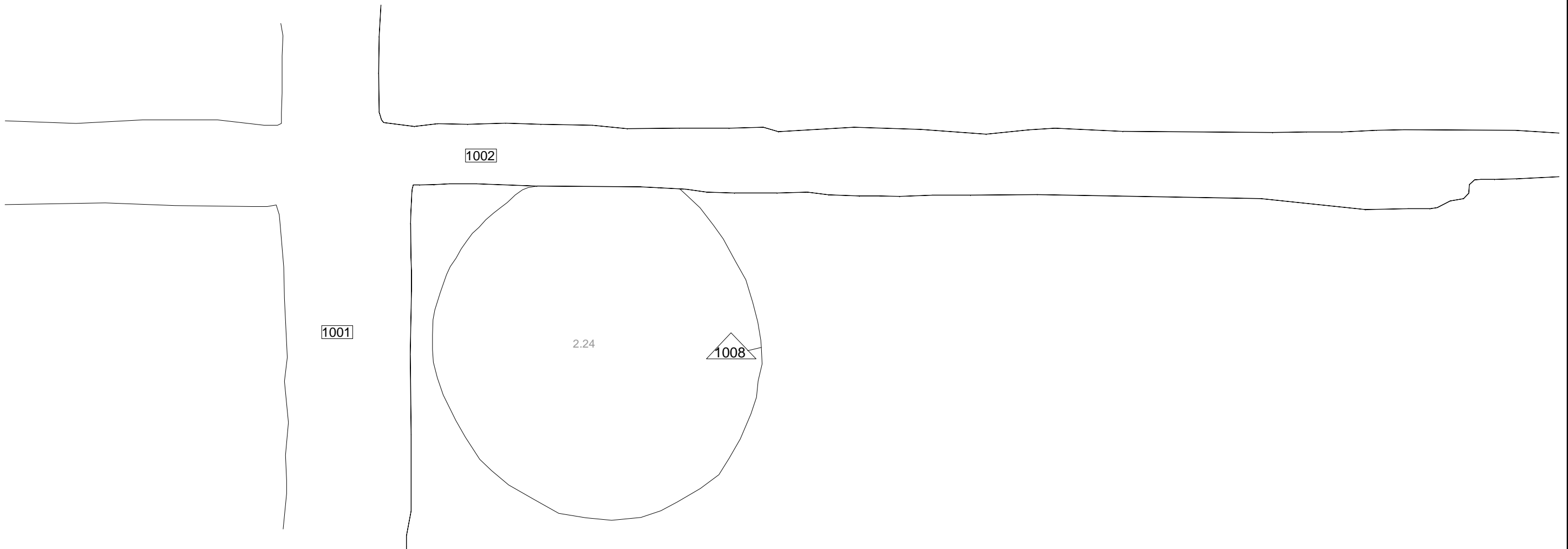
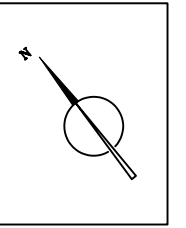

RASA 1

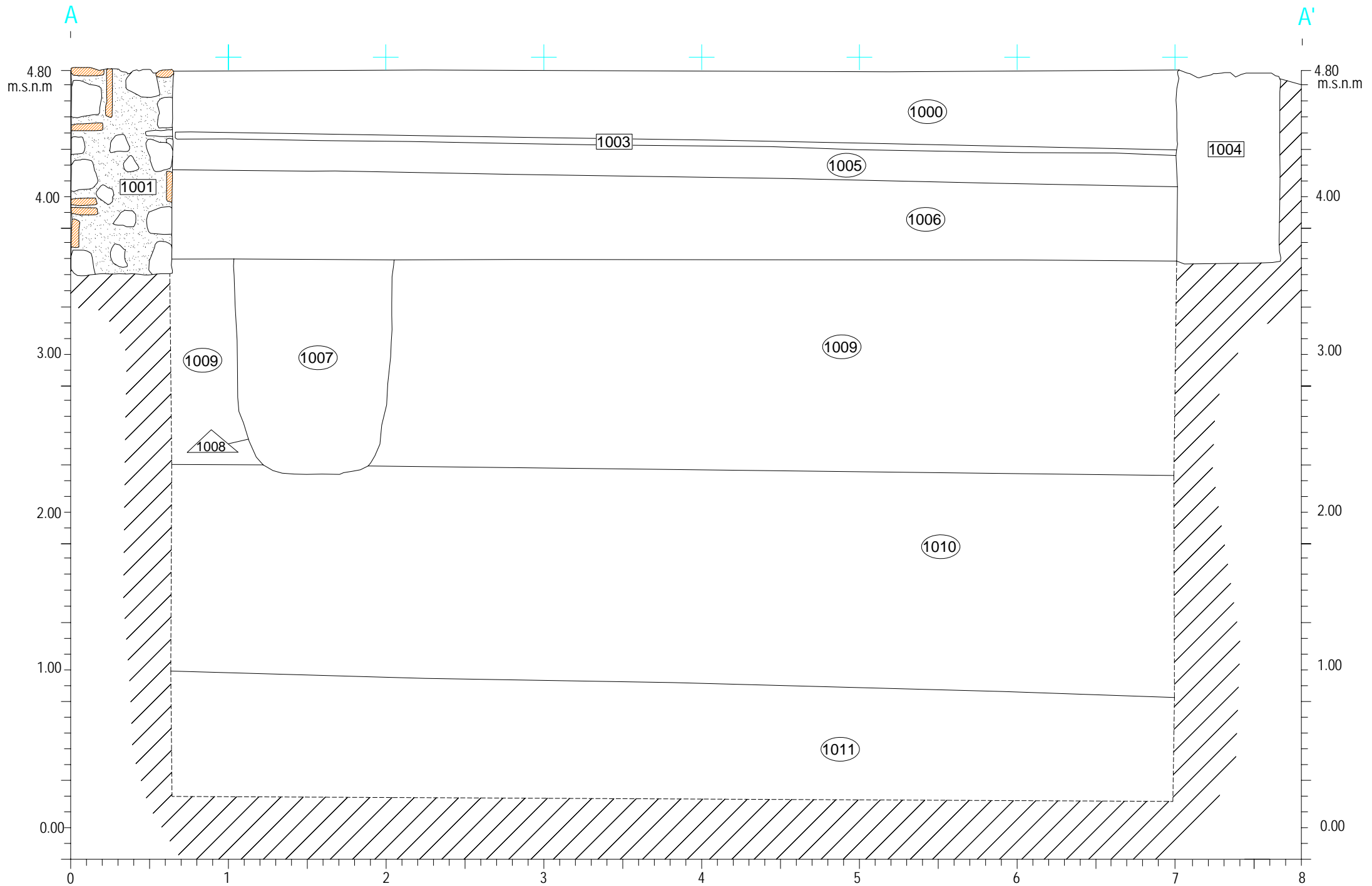
RASA 2

RASA 1

Secció A-A'

	Límit d'excavació
	Maons
	Morter de calç blanc

RASA 2

Secció B-B'

